

BOEM@

REVISTĂ DE LITERATURĂ ȘI ARTĂ - ISSN: 2066-0154

Ianuarie 2023 (Anul XV) Nr. 167 (1/2023)

BOEM@

Ianuarie 2023 (Anul XV) Nr. 1 (167) - 44 pagini

ISSN 2066-0154

Apare sub egida **A.S.P.R.A.**

Asociația Scriitorilor pentru Promovarea Realizărilor Artistice

Editor: S.C. InfoRapArt Galați - Editura InfoRapArt

1 / 2023

COLEGIUL DE REDACȚIE

Director: Petre Rău
Redactor-șef online: Mihail Gălățanu
Redactor-șef adjunct: Denisa Lepădatu

Redactori: Constantin Oancă, Tănase Dănăilă, A.G. Secară, Mihaela Vaida, Dan Ion Sanda, Grigore Grigore, Lucia Pătrașcu, Cristina Roșu

Grafică: Elena-Liliana Fluture
Tehnoredactare: Daniela Cașu

Colaboratori: Maria Timuc (București), Luca Cipolla (Italia), Lidia Grosu (Chișinău), Laura Ilinca (Franța), Florin Logreșteanu (Craiova), Ligia Popa (Cluj-Napoca), Melania Cuc (Bistrița), Carmen Racoviță (București)

XXXXXXXXXXXXXXXX

Revista literară BOEMA o puteți citi și pe site-ul
www.boema.inforapart.ro

actualizat permanent de: *InfoRapArt*

Email: boema@inforapart.ro,

petrerau@yahoo.com

Telefon: 0726 337376

ADRESA REDACȚIEI: Str.Regiment 11 Siret, Nr. 17,
Bloc C20, Ap. 42, parter, Galați, 800331

Abonamente: boema@inforapart.ro, tel: 0726 337376

- În numele libertății absolute de exprimare, autorii răspund în mod direct de conținutul materialelor publicate.
- Materialele trimise trebuie să fie în format electronic (Word, RTF, PDF) și să conțină diacritice.
- Din respect pentru cititorii noștri, revista nu publică decât în mod excepțional texte apărute în alte publicații (inclusiv pe internet).

**Literatură
și
Artă**

DIN CUPRINS

Poezie: Carmen Secere (p.3), Mihai Merticaru (p.4), Alexandru Cazacu (p.5), Viorel Dodan (p.5), Melania Cuc (p.8), Nicolae Nistor (p.13), Ionuț Pande (p.15), Geta Lipovanciu (R. Moldova) (p.18), Aurel Buricea (p.20), Sandu Teodor (p.21), Nina Viciriuc (p.22), Mihaela Poduț Ienuțaș (p.25), Constantin Bejenaru-Beco (p.28), Felicia Ana-Maria Stan (p.29), Ion Caulea (p.32), Ioana Dumitru (p.35), Mónica Tóth (p.38), Cristian Chiripuci (p.39)

Proză: Mioara Păguțe: Așa a fost să fie (p.26), Bogdana Baci: Jurnalul iernii noastre (p.27), Petre Rău: Fetița îndrăgostită de Pitagora (fragment de roman în pregătire) (p.30), Lucian Domșa: Întoarcerea lui Manole (p.34), Eugen Oniscu: Inima străinului - Nuvelă-foileton (14) (p.41)

Cronică de carte: Lucia Pătrașcu: Romanul "Litera X" de Petre Rău (p.23)

Note de lectură: Gheorghe A. Stroia: Magia prieteniei sau Balsamul întoarcerii în Inocență (p.33)

Eseu: Andrei Paraschivescu: Parmenide și Heraclit (p.9), Ligia Popa: Sibiul și Van Eyck (din "Jurnalul unei snoabe") (p.16)

Eminesciana: Constantin Oancă: Pentru ziua neînserată a marelui poet (p.6), Mihai Eminescu: Mortua est! / Somnoroase păsărele... / Din valurile vremii... / Departe sunt de tine... (p.6)

Interviu: Cristian Mladin: Interviu cu artistul Constantin Cămărășan (p.37)

Lumea copiilor: Angela Burtea: Norocel (p.40)

Grafică:

Coperta I: Mircea Cojocaru – Moartea citadelei

Coperta IV: Angela Măia de la Vega - Artist

Interior: Grafică de Carmen Racovitza

www.boema.inforapart.ro

Carmen SECERE**sertare**

la început a fost umbra
cu o mie de fețe

cactușii înfloresc
în sertare

încep serbările
stilizez un buchet
de tăceri compensate

întrec măsura
mai vin

nu sunt acasă

galben

ascult ecoul
din fruntea mea fracturată

spun ghicitori
rădăcinile se despletesc

gândacul tipograf merge
spre nord

nu cunosc locurile
doar lanul de porumb
care mă sufocă

abia m-am născut

galbenul este un sunet
din ierbarul cu semințe

pelin și iarbă

arunc buzduganul
câmpiile ard

îmi fac leagăn
din fire de pelin

cuiul a căzut
călugării îmi aduc
o pânză nouă

la vale soarele meu
e tras de cai cu iarbă
în gură

se luminează
mai târziu

lupi orbi

coiful are zgârieturi
miresele fug

apă și foc
vinovați și nevinovați

față în față
gemenii

în pădure am găsit
un colț
/clătesc lumina
cu sânge/

vânătorul de păsări
îmi face semn

lupii sunt orbi

viața e perfectă

îți legi șireturile pe genunchi
ca robert redford în cei mai frumoși ani

îmi descânți fruntea
mă înec în somn
într-o amintire cu iahturi

oceanele suntem noi
viața e perfectă

et caetera

sâmbătă seara

caut ceva demn de scris
citesc etichete termoadezive
trenurile trec în triunghi
spre depou

dragostea este o reacție chimică
orice marți e sâmbătă seara

imperfecțiunile sunt perfecte
atomii se împrăstie prin cenușă
scafandrii și-au pierdut oceanul

scutur pături
dintr-o viață terminată
în umbră stă întotdeauna
un coș de gunoi

trenul de la linia 1
se retrage din circulație
tija din suflet
a ruginit

șchioapăt

furnici africane

îmi țin vocea în brațe
strâng lucruri mărunte
și furnici africane

(continuare în pag. 4)

sună sfârșitul
îmblânzesc friguri

regina a orbit
s-a terminat

sunt o rană albă
pe un pat de fier

praf

confesiuni false
și mulți imitatori
arunc ce nu se măsoară
/unele obiecte devin inutile
la un moment dat/

restabilesc legături
întrebările sunt canibale

sar peste duminica
neagră

dezordine
praf
corpuri reci

tund păpușile

sepia

implozie mută
într-un strigăt
sub acoperire

găsesc frumusețe
și în celulele moarte

totul se contaminează
ireversibil

libertatea se sufocă
într-o pungă
de un leu

vărs cerneală
eliberez sepia

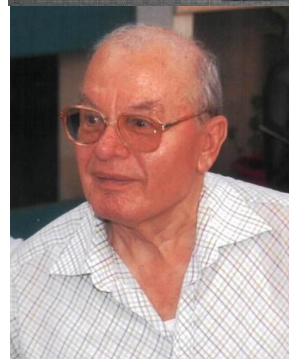
acesta e ultimul adevăr
despre mine

mașina de tocat

spăl vasele
într-o bucătărie liniară
/fericirea e mult mai aproape/

degeaba se oprește pământul
nimic nu rămâne întreg

nici măcar bucata asta de suflet
pe care o așez cu tandrețe
în mașina de tocat

Mihai MERTICARU

RĂTĂCIRE

Pleoapa obosită a amurgului
se închide peste liniștea orizontului
ca să ne amintească de lecția
de geometrie a răbdării,

în care am înnoptat de atâtea ori
departe de ochiul zilei,

orbecăind prin ceața alfabetului
limbii primordiale cu ajutorul căreia

cei dintâi muritori comunicau direct
cu Dumnezeirea pentru a pune la
cale lumea și cerul și pentru
a-și ostoi nestăvilita sete de
armonie.

dobândisem cândva și noi
la perfecție această limbă,

dar un nenoroc ne-a desvârlit și și ne-a
rătăcit
pe o mare zbuciumată,

razele unui soare tot mai
bolnav de la cumpăna putredă
dintre milenii au topit ireversibil
roua de pe iarba acestei vechi înțelepciuni,

tocmai când totul ne aparținea

și se anunța împărăția
sublimului...

PĂRINTE AL MEU,

Cu fluviile pământului în spinare,
Tu îmi veneai adesea în întâmpinare.

nu te vedeam, dar simțeam cum te apropii
și după aura frunții Tale mi se aliniau toți
tropii.

cu dealurile în brațe pline de livezi,
veneai cu gânduri clare să mă minunezi.

cu munții în creștet coborai la mine în grădină
ca să-mi aduci izvor cu apă lină.

cu toate pădurile pe umăr
și cu stelele cerului fără de număr
te apropii de mine, tușind în barbă
de după pelerina-ți verde de iarbă.

aruncai asupra mea miresme în cascade
să nu-mi mai pară zilele rămase fade,

dar repede Te-ai răzgândit și-acum Te-
ndepărtezi,
luând cu Tine și soarele din amiezi,

mă lași tot mai singur și pe întuneric
să mă afund neajutorat în visul cel himeric.

arată-Te-mi, Doamne, într-o zi cu soare,
inima-mi, de frumusețea Ta, să se-nfioare!

LAMPA ALBASTRĂ

Aprind lampa albastră
a unui sentiment și văd
sub soarele amiezii de iulie

drumul prin labirintul gândului
străjuit de un șir de numere impare,
pe insula de cretă din marea
enigmelor,
în timp ce noaptea cu buze de ceară neagră
se face țândări într-o clipită,

se aruncă în cenușa anotimpului,
unde se colorează cu miresmele delirului,
transformându-se într-o corabie
ce se zvârcolește de sete
pe un vârf de munte.

îi dau sa bea un pahar
de mirări
și două căni cu lumină trandafirie
în care am aruncat câțiva bulgări de
lună sifidie,

îmi aruncă o privire de noapte polară
și zilele încep sa curgă
fără întrerupere
fluviiu alb
printre vitrine cu taine
și contrarietăți...

Alexandru CAZACU

Sosirea lăstunilor

Sosirea lăstunilor
ca un limbaj secret
în orașul ales pentru tăcere
când se curbează cerul
spre acoperișurile mângâiate
de degetele lungi ale ploii
pe o veche stradă ce poartă numele unui erou
scris pe o tablă prinsă-n cuie de coaja
unui copac bătrân
care nu s-a temut niciodată de fulgere
așa cum noi
nu ne mai temem acum
de nimeni și de nimic pentru că
nimeni și nimic nu vor îndrăzni
să spună ce noi deja am rostit cu gândul
când „*l'amour est clair comme la jour*”
și o mie de întâmplări posibile se îngroapă
în lumina rece ce acoperă ferestrele
iar nisipul ce se adună pe alei labirintice
este același rămas din zidurile
unei biserici care demult se surpă dinadins
înaintea cuceritorilor

Viorel DODAN

Taina

Vino, noapte, furișată
Printre picurii de ploaie,
Ușa nu mi-e încuiată
Și sunt singur în odaie...

Întunericul mi-e frate,
Soră, ceara lumânării,
Clipele zac aruncate
Într-un colț al neuitării...

Scârțâie încet tavanul
Ca un plânset de amar,
Toarce-ncolăcit motanul,
Cânt-un greiere scripcar...

Timpul leneș se întinde
Somnoros, pe canapea,
Focul vesel se aprinde
Îndemnându-l să mai stea...

Vino, noapte, și rămâi
În micuța mea odaie,
Cu parfumul tău dintâi,
Mirosind a stropi de ploaie...

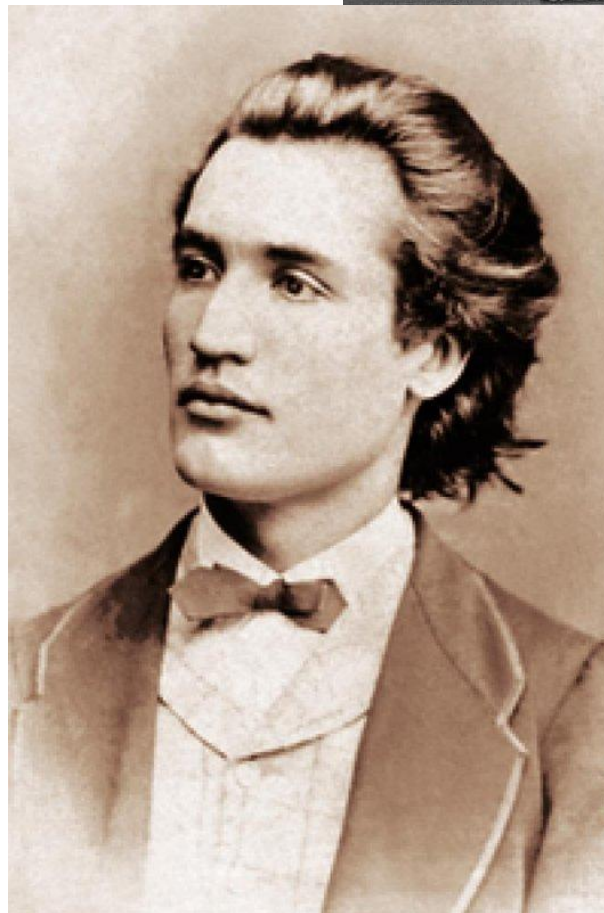

Constantin OANĂ

Pentru ziua neînserată a marelui poet

Dragi poeți și iubitori ai poeziei, „Eminescu este propria sa operă, iar faptul că a și existat ca om este ceva aproape în plus” (Nichita Stănescu). Încă de timpuriu marele poet descoperă moartea, precum eroul Epopeii lui Ghilgameș, prin plecarea din lumea asta la numai 19 ani a copilei din Ipotești, Casandra Elena Alupului, fata cu ochii albaștri și părul bălai din „Floare albastră” și apoi din mai toate poeziile lui de dragoste (amintesc aici pe doar trei dintre ele: „Mortua est”, „Din valurile vremii” și „Departate sunt de tine”). Un sentiment nou se naște în lirica românească, dorul de moarte, pe care-l găsim și în dulcele sunet al cornului din „Peste vârfuri”. Dacă ar fi să căutăm ceva asemănător în cultura lumii cu siguranță ne-am oprit la Mozart, cel a cărui muzică e ca zâmbetul printre lacrimi al unui copil. Ideea e că Eminescu s-a născut plecând, a fost trimis pentru civilizarea nu numai a poporului român, dar și a lumii. Mesajul din „Lucefărul” acesta este. El trăia într-un an cât alții în șapte, precum Făt-Frumos, de aceea ni se pare nouă că a murit de timpuriu. În „La mijloc de codru” asistăm la nașterea poeziei, iar în „Somnoroase păsărele” la plecarea ei, odată cu poetul. Lumina unei zile este dublată de întunericul nopții care o urmează.

Și pentru remedierea acestei scăpări cosmice numită moarte a venit Hyperion (Eminescu) să ne ducă în ziua neînserată a eternității și cu toții știm cum umanitatea a refuzat această perspectivă, Hyperion întorcându-se singur „în locul lui venit din cer”. De aici istoria atât de dureroasă a omului. Acesta este, după opinia mea, într-un scurt rezumat, destinul poeziei românești numită cu un singur cuvânt „Mihai Eminescu”. Iar norocul nostru al tuturor e că poezia aceasta a rămas scrisă.

Mortua est!

Făclie de veghe pe umezi morminte,
Un sunet de clopot în orele sfinte,
Un vis ce își moaie aripa'n amar,
Astfel ai trecut de al lumii otar.

Trecut-ai când ceru-i câmpie senină,
Cu râuri de lapte și flori de lumină,
Când norii cei negri par sombre palate
De luna regină pe rând vizitate.

Te văd ca o umbră de-argint strălucită,
Cu-aripi ridicate la ceruri pornită,
Suind, palid suflet, a norilor schele,
Prin ploaia de raze, ninsoare de stele.

O rază te'nalță, un cântec te duce
Cu brațele albe pe piept puse cruce,
Când torsul s-aude l-al vrăjilor caier
Argint e pe ape și aur în aer.

Văd sufletu-ți candid prin spațiu cum trece;
Privesc apoi lutul rămas... alb și rece,
Cu haina lui lungă culcat în sicriu,
Privesc la surâsu-ți rămas încă viu -

Și'ntreb al meu suflet rănit de'ndoială,
De ce-ai murit, înger cu fața cea pală,
Au nu ai fost jună, n-ai fost tu frumoasă?
Te-ai dus spre a stinge o stea radioasă?

Dar poate acolo să fie castele
Cu arcuri de aur zidite din stele,
Cu râuri de foc și cu poduri de-argint,
Cu țărături de smirnă, cu flori care cânt;

(continuare în pag. 7)

Să treci tu prin ele, o sfântă regină,
Cu păr lung de raze, cu ochi de lumină,
În haină albastră stropită cu aur,
Pe fruntea ta pală cunună de laur.

O, moartea e-un chaos, o mare de stele,
Când vieța-i o baltă de vise rebele;
O, moartea-i un secol cu sori înflorit,
Când vieța-i un basmu pustiu și urât. -

Dar poate... o ! capu-mi pustiu cu furtune,
Gândirile-mi rele sugrum cele bune...
Când sorii se sting și când stelele pică,
Îmi vine a crede că toate-s nimică .

Se poate ca bolta de sus să se spargă,
Să cadă nimicul cu noaptea lui largă,
Să văd cerul negru că lumile-și cerne
Ca prăzi trecătoare a morții eterne ...

Ș'atunci de-ai fi astfel... atunci în vecie
Suflarea ta caldă ea n'o să învie,
Atunci graiu-ți dulce în veci este mut...
Atunci acest înger n'a fost decât lut.

Și totuși, țărână frumoasă și moartă,
De racla ta razim eu harfa mea spartă
Și moartea ta n'o plâng, ci mai fericesc
O rază fugită din chaos lumesc.

Ș-apoi... cine știe de este mai bine
A fi sau a nu fi... dar știe oricine
Că ceea ce nu e, nu simte dureri,
Și multe dureri-s, puține plăceri.

A fi? Nebunie și tristă și goală;
Urechea te minte și ochiul te'nșală ;
Ce-un secol ne zice, ceilalți o deszic.
Decât un vis sarbăd, mai bine nimic.

Văd vise' ntrupate gonind după vise,
Pân' dau în morminte ce-așteaptă deschise,
Și nu știu gândirea-mi în ce să o stâng:
Să răd ca nebunii? Să-i blestem? Să-i plâng?

La ce?... Oare totul nu e nebunie?
Au moartea ta, înger, de ce fu să fie?
Au e sens în lume? Tu chip zâmbitor,
Trăit-ai anume ca astfel să mori?

De e sens într' asta, e' ntors și ateu,
Pe palida-ți frunte nu-i scris Dumnezeu.

Somnoroase păsărele...

Somnoroase păsărele
Pe la cuiburi se adună,
Se ascund în rămurele -
Noapte bună!

Doar izvoarele suspină,
Pe când codrul negru tace;
Dorm și florile-n grădină -
Dormi în pace!

Trece lebăda pe ape
Între trestii să se culce -
Fie-ți îngerii aproape,
Somnul dulce!

Peste-a nopții feerie
Se ridică mândra lună,
Totu-i vis și armonie -
Noapte bună!

Din valurile vremii...

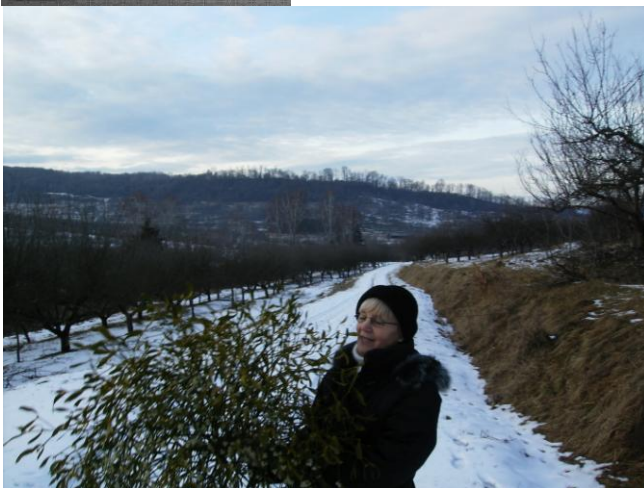
Din valurile vremii, iubita mea, răsai
Cu brațele de marmur, cu părul lung, bălai -
Și fața străvezie ca fața albei ceri
Slăbită e de umbra duioaselor dureri!
Cu zâmbetul tău dulce tu mângâi ochii mei,
Femeie între stele și stea între femei
Și întorcându-ți fața spre umărul tău stâng,
În ochii fericii mă uit pierdut și plâng.
Cum oare din noianul de neguri să te rump,
Să te ridic la pieptu-mi, iubite înger scump,
Și fața mea în lacrimi pe fața ta s-o plec,
Cu sărutări aprinse suflarea să ți-o-nec
Și mâna friguroasă s-o încălzesc la sân,
Aproape, mai aproape pe inima-mi s-o țin.

Dar vai, un chip aievea nu ești, astfel de treci
Și umbra ta se pierde în negurile reci,
De mă găsec iar singur cu brațele în jos
În trista amintire a visului frumos...
Zadarnic după umbra ta dulce le întind:
Din valurile vremii nu pot să te cuprind.

Departate sunt de tine...

Departate sunt de tine și singur lângă foc,
Petrec în minte viața-mi lipsită de noroc.
Optzeci de ani îmi pare în lume c-am trăit,
Că sunt bătrân ca iarna, că tu vei fi murit.
Aducerile-aminte pe suflet cad în picuri,
Redeșteptând în față-mi trecutele nimicuri;
Cu degetele-i vântul lovește în ferești,
Se toarce-n gându-mi firul duioaselor povești,
Ș-atuncea dinainte-mi prin ceață parcă treci,
Cu ochii mari în lacrimi, cu mâni subțiri și reci;
Cu brațele-amândouă de gâtul meu te-anini
Și parc-ai vrea a-mi spune ceva... apoi suspini...
Eu strâng la piept averea-mi de-amor și frumuseți,
În sarutări unim noi sărmanele vieți...
O! glasul amintirii rămâie pururi mut,
Să uit pe veci norocul ce-o clipă l-am avut,
Să uit cum dup-o clipă din brațele-mi te-ai smult...
Voi fi bătrân și singur, vei fi murit de mult!

Melania CUC

Trupuri și eprubete experimentale

Mă împotrivesc Ție, Doamne,
 Și către dimineața în care
 Vânzătorii de petarde și-au deschis
 Prăvăliile,
 Mă uit chiorăș.
 În copilăria nu obișnuiam să privesc
 Dincolo de lumea din vise.
 Cunoșteam fiecare siluetă de înger
 Și umerii vecinilor
 Pe care cămașa înflorea sare.
 Cât de albă și fără de vină era de colilia sălbătică!
 Trupuri și eprubete experimentale au intrat
 În vârsta mea următoare.
 Se făcea că se spargeau
 De genunchii în formă de inimă
 Podurile caselor albastre și până și bucuriile
 De Crăciun și de Paști
 Rămâneau pe fundul paharelor, pe masă.
 Ia durerea prietenilor și o poartă cu tine
 Pe drumurile de fier!
 Apoi, tu, în brațele mele pline de întâmplări...
 Și astfel, timpul s-a coagulat
 Aastrălucit ca inelele de logodnă
 În ziua eclipsei de soare.

Cine să cânte?

Între coli de hârtie virgină
 Am ambalat una cate una
 Clapele pianului peste care
 Trecuseră o mulțime de degete de îngeri.
 Numai heruvini și serafimii
 Au dreptul să cânte cu ochii închiși.
 Iată că am ajuns din nou
 Pe mâna samsarilor valori
 Și ardem scripturile în piața de mirodenii.

Nu ne mai cunoaștem
 Noi între noi,
 Deși am tot schimbăm dioptrile,
 Nu vedem,
 Comentăm, iar cuvintele, cămăși de mireasă,
 Rămân agațate în cuiele răstignirii.
 Cât mai aproape de cer,
 Pe catalige umblăm, un șireag de furnici
 Ciugulind liniștea ce mocnește
 În urechea lehuzei.
 S-a mai născut un ton muzical!
 Cine să-l prindă, să-l crească?
 Pe coastele mulajului de ipsos vechi
 Notele muzicale par a fi
 Numere de telefon scrise invers.
 Așteptăm încă
 Să se întâmple ceva colosal.
 Între timp
 Sala cu austica perfectă
 A devenit spital pentru arși.
 Împrejurimea de care țineam cu dinții de lapte,
 S-a tot îndepărtat...
 Ce gustul verde, crud, are pe limbă
 Mielul de paști!
 S-a făcut iarăși dimineață.
 Pe scara casei de corecție,
 Hamalii puberi
 Duc pe umeri un pian de cristal.

Andrei PARASCHIVESCU

Parmenide și Heraclit

Parmenide și Heraclit aveau aproape aceeași vârstă. Erau presocratici. Acest dialog-monolog ar fi putut avea loc în zilele noastre.

H: Discordia și focul sunt cele două principii care guvernează lumea. Nimeni nu se poate ascunde de focul care nu doarme niciodată!

P: De care foc vorbești?

H: De focul etern: de soare, firește!

P: De soare? Și noaptea te pomenești că focul solar nu doarme?

H: Nu! Noi credem că doarme, dar de fapt fie se învâрте în jurul pământului fie pământul se învâрте în jurul lui!

P: Și dacă pământul se învâрте în jurul axei sale?

H: Tot ce se poate! În cazul ăsta soarele nu doarme niciodată!

P: Știi tu ce e soarele?

H: Focul etern!

P: E un astru numit stea?

H: Da, însă acest astru e un astru de foc; principiiul etern al existenței!

P: Ce vrei să spui cu «principiul etern al existenței»?

H: Înțeleg ceea ce dă naștere la orice lucru din lumea asta! Focul, deci! Focul care nu se stinge niciodată!

P: Știi tu că stelele, precum soarele, mor?

H: E imposibil!

P: Cum se naște o stea?

H: Steaua nu se naște: ea există dintotdeauna!

P: E vorba deci de timp, nu-i așa?

H: Evident că e vorba de timp! 2

P: Și ce e timpul, după tine?

H: Timpul e o dimensiune a universului!

P: E deci ca o lungime; se poate măsura?

H: Da, se măsoară!

P: Când de fapt nu e o lungime?

H: Nu!

P: Timpul nu e mai degrabă o dimensiune psihologică decât fizică?

H: Nu! E o dimensiune fizică!

P: Obiectele sunt în spațiu sau spațiul e-n ele?

H: Obiectele sunt în spațiu!

P: Și dacă e invers?

H: Nu e cazul!

P: Se poate dovedi?

H: O dovedesc prin al doilea principiu, adică discordia!

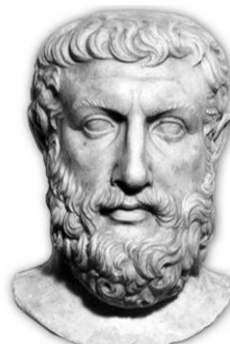
P: Fiindcă discordia e un principiu?

H: Da! E chiar la originea lumii!

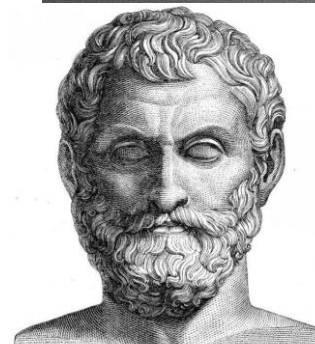
P: Poți dezvolta mai mult?

H: Absolut: să luăm un exemplu concret!

P: De exemplu faptul că timpul nu e de aceeași natură

Parmenide

Heraclit

cu spațiul.

H: Cred, într-adevăr, că timpul e o dimensiune precum spațiul!

P: Iar eu cred contrarul: care din noi spune adevărul?

H: Eu!

P: Se poate dovedi?

H: Da! Pot să dovedesc!

P: Cum?

H: Dacă discordia este **PRINCIPIUL** înseamnă că totul poate fi contrazis; afirmația poate fi mereu negată!

P: Chiar și aceasta: «UNU există»?

H: UNU nu există! E o *posibilitate*!

P: Atunci noi înșine nu existăm?

H: Suntem destinați morții, deci existența e absurdă! Nu avem motiv să existăm!

P: Dar vorbim chiar în clipa asta: Cuvântul există deci fără îndoială?

H: Nu! Cuvântul nu există sau e neantul însuși!

P: Și dacă «*La început a fost Logos-ul și Logos-ul era la Dumnezeu și Dumnezeu era Logos-ul. Prin el totul s-a făcut din tot ce a fost făcut și fără el nimic nu s-a făcut din tot ce s-a făcut*»?

H: Nimic n-a fost făcut, căci discordia este adevăratul principiu și ea anulează toate contrariile, deci UNU nu este. «*Când vorbești prea mult de UNU înseamnă că mai e și altceva decât UNU*»!

P: Ce mai poate fi *altceva* decât UNU? Ai ascultat dialogul meu cu ArisTOTel despre existența sau absența lui UNU?

H: Nu! Sunt autodidact și cred că am dreptate!

P: Cum se face că noi vorbim aici când UNU nu există și timpul e o dimensiune măsurabilă dar inutilă?

H: Repet: focul și discordia sunt singurele principii din lume!

P: Ce este o stea precum soarele?

H: Un astru de foc întâi de toate!

P: Soarele va muri într-o zi?

H: Nu cred!

P: Și dacă stelele mor și ele?

H: E o posibilitate foarte improbabilă!

P: Atunci focul nu mai e un principiu?

H: Ba da! Fiindcă sunt mai multe stele în cer decât grăunții de nisip de pe o plajă!

P: Și dacă soarele e ciclic: moare și renaște la fiecare ciclu?

H: E o posibilitate!

(continuare în pag. 10)

P: Dar dacă soarele ar muri, n-ar mai fi un principiu?

H: Bineînțeles că da: vorbesc de foc în general și nu de o stea în particular!

P: Și eu vorbesc de soare în particular, suntem de acord?

H: Fie! Să vorbim de soare!

P: După astrofizicienii, soarele e compus în principal din heliu. Când heliul se consumă în *fuziunea* care are loc în soare, acesta va muri.

H: Ce înțelegi prin «*va muri*»?

P: O explozie uriașă ar putea să se producă și soarele se va stinge.

H: Imposibil!

P: Orice lucru se naște și moare: e adevărat?

H: Da, e adevărat.

P: Deci și stelele.

H: Să spunem.

P: Acum vorbește-mi de discordie și explică-mi de ce e un principiu pentru tine.

H: Discordia e un fenomen inevitabil între doi interlocutori. Vine un moment, în timpul unei discuții, când unul are dreptate și celălalt greșește.

P: Asta înseamnă că discuția se sfârșește atunci când unul dintre cei doi *dovedește* că are dreptate. Dar în realitate se întâmplă cu totul altceva.

H: Ce?

P: Discuția ia sfârșit când unul dintre interlocutori *dovedește* celuilalt *că s-a contrazis pe el însuși!*

H: E o posibilitate, într-adevăr.

P: Dar câtă vreme primul interlocutor s-a contrazis singur, asta nu înseamnă că al doilea are dreptate. A spune de unul că s-a contrazis pe el însuși nu *dovedește* că celălalt are dreptate.

H: Efectiv. Dar nu *dovedește* nici că celălalt greșește.

P: Deci totul se-nvârtă în jurul cuvântului *dovedește*.

H: Da!

P: După tine nimeni nu poate dovedi că are dreptate. Așa e?

H: E adevărat!

P: Deci omul nu poate avea dreptate.

H: Absolut!

P: Principiul discordiei se bazează deci pe acest postulat: «omul e incapabil să *dovedească* atunci când are dreptate».

H: E o definiție care mi se pare corectă.

P: Dar atunci, lucruri evidente, precum $2+2=4$ nu pot fi *dovedite*?

H: Matematicile sunt o excepție, într-adevăr.

P: Dacă spun: orice om va muri într-o zi, am dreptate sau nu?

H: Ai dreptate.

P: O putem deci dovedi *prin analogie*.

H: O putem.

P: Deci pentru tine, o discuție se oprește atunci când unul dintre interlocutori îi *dovedește* celuilalt *că s-a contrazis* singur.

H: Într-adevăr, așa e.

P: Dar asta nu înseamnă că celălalt are dreptate.

H: E adevărat însă eu judec în termeni de autodidact: *contradicția* este *PRINCIPIUL*. Faptul însuși de a se *contrazice* pune capăt discuției.

P: Dovedim că A greșește căci se contrazice, însă nu dovedim că are dreptate.

H: Nu, dar descoperim că B e autodidact!

P: Tu gândești astfel: «*Când ascultă, sunt ca surzii. Când sunt prezenți, sunt absenți*»?

H: Da!

P: Autodidactul *gândește* că spune adevărul când de fapt e contrarul!

H: Nu știu. N-am avut profesor; am învățat singur totul.

P: Tocmai am dovedit că focul și discordia nu sunt principii.

H: Ei și ce? Dacă m-am contrazis n-ai dovedit nici tu adevăratele principii. Ai dovedit doar că nu aveam dreptate și doar atât. Oricum, va trebui dovedit că UNU este un principiu.

P: Am dovedit, în discuția cu AristOTel, cele patru posibilități:

1. Dacă UNU există, ce se întâmplă cu el și cu celelalte lucruri.
2. Dacă UNU nu există, ce se întâmplă cu celelalte lucruri.
3. Dacă celelalte lucruri există, ce se întâmplă cu ele și cu UNU.
4. Dacă celelalte lucruri nu există, ce se întâmplă cu UNU.

H: Într-adevăr, dacă se demonstrează aceste pa-tru posibilități se poate spune că UNU există și e prin-cipiu.

P: Putem deci spune că unu există și e *PRINCIPIUL*.

H: E o iluzie. Totul se naște din foc și piere prin foc. Toate contrariile se anulează prin discordie.

P: Dar am demonstrat că focul nu e un principiu fiindcă stelele precum soarele mor și ele și am demonstrat de asemenea că discordia nu e un principiu nici ea, fiindcă *anulează* opiniile unuia fără să *dove-dească* faptul că *celălalt* are dreptate.

H: Cum am mai spus, focul și discordia sunt singurele principii.

P: UNU este și celelalte lucruri de asemenea. UNU și celelalte lucruri nu pot exista independent, ci *în același timp*. Lucrurile nu sunt în spațiu: spațiul e-n ele. Timpul este ceea ce face ca totul să nu fie dat deodată. Timpul e de natură psiho-logică în vreme ce spațiul e de natură logică.

H: Și incoerentul? Cum se poate explica?

P: Nu există incoerent, geometric și vital. Există numai geometric și vital și, printr-un du-te-vino între geometric și vital, *ideea* de incoerent.

H: Și indiferența?

P: Nu există indiferența, gândirea și mișcarea. E-xistă gândirea și mișcarea iar, printr-un du-te-vino în-tre gândire și mișcare, *ideea* de indiferență.

H: Și ura atunci?

P: Nu există ura, atracția și Dragostea. Există atracția și Dragostea și, printr-un du-te-vino între atrac-ție și Dragoste, *ideea* de ură. Astfel, lucrurile sunt și par să fie; nu sunt și nu par să fie *deopotrivă*. Cu alte cuvinte, ura este o *virtualitate*, în timp ce Dragostea este o *realitate*.

H: Dar ce numești «Dragoste»?

P: Numesc Dragoste ceea ce ne împinge să dorim fericirea celorlalți. Și tu, ce numești «ură»?

H: Numesc ură ceea ce ne împinge să dorim nefericirea celorlalți.

P: Cel puțin lucrurile sunt clare.

H: Dragostea și ura nu se pot reconcilia, de unde discordia.

P: Știm toți că răul e uman, nu-i așa?

H: Da, e uman.

P: În realitate, ura este răul pe care-l dorim celorlalți.

H: Și Dragostea e binele pe care-l dorim celorlalți: e vorba de sacrificiul de sine.

P: Dacă existăm pe această planetă, asta înseamnă, pe undeva, o conștiință care trebuie să se reflecte pe ea însăși.

H: Ce înțelegi prin «conștiință»?

P: E ceea ce permite omului să se depășească pe sine. Gândirea *conștientă* dacă vrei.

H: Și dacă omul nu se poate depăși pe el însuși, unde e atunci conștiința?

P: În Logos.

H: Dar Logos-ul e o noțiune ambiguă și abstractă!

P: Nu! Logos-ul e ceea ce permite omului să reflecteze, deci să gândească. A gândi e a fi. «Același, este, *deopotrivă* a gândi și a fi». «Gândesc deci sunt» devine «gândesc *ȘI* sunt».

H: Atunci când nu gândim, nu suntem?

P: Suntem fiindcă am fost gândiți.

H: Gândiți de cine?

P: De părinții noștri deja.

H: Dar omul, în general, e un accident al naturii!

P: Deloc! Omul e bazat pe inteligență față de furnica bazată pe instinct.

H: Dar omul e o creatură ce prezintă multe defecte.

P: Omul nu e o ființă perfectă, dar poate fi dacă o dorește cu adevărat.

H: Istoria dovedește contrarul. E suficientă cruzimea războaielor omului.

P: După război vine pacea.

H: Pace fragilă...

P: Dacă ai putea să-ți dorești un lucru ce poate să devină realitate, ce ți-ai dori?

H: O *singură* dorință?

P: Da, una singură.

H: Să nu mai fie război pe această planetă.

P: Mai mult!

H: Paradisul să coboare pe pământ.

P: Mai mult!

H: Omul să fie cu adevărat stăpân pe destinul său.

P: Toate acestea pot fi exprimate încă și mai simplu.

H: Cum?

P: *Fericirea omenirii*, doar atât.

H: Nu m-am gândit...

P: Nu te-ai gândit fiindcă tu raționezi precum Zenon: tu crezi că timpul e o lungime.

H: Ce vrei să spui?

P: Vreau să spun că traiectul e *de o altă natură* decât traiectoria.

H: Vorbești de faimosul paradox al lui Zenon?

P: Care nu e chiar un paradox.

H: Și dacă Zenon avea dreptate?

P: Dacă avea dreptate, săgeata n-ar atinge niciodată ținta.

H: Susții că o lungime nu se poate diviza la infinit?

P: Susțin mai ales că săgeata ajunge la țintă într-un timp *finit*, deoarece mișcarea e de natură temporală, în vreme ce distanța nu e de aceeași natură.

H: De ce natură e distanța?

P: De natură spațială.

H: Lucrurile sunt în spațiu.

P: Nu! Spațiul e-n ele!

H: Cum așa?

P: Toată această realitate spațială e un fel de vibrație la frecvențe foarte, foarte ridicate. De asta lucrurile sunt și nu sunt; par și nu par.

H: Deci lumea asta e o iluzie?

P: Lumea *este și nu este* o iluzie.

H: Cum, și una și alta?

P: Într-adevăr, o vibrație la frecvență infinită poate să facă realitatea iluzorie, dar în același timp foarte reală.

H: Cum?

P: Prin Gândire; Logos-ul, care înseamnă și Cuvânt și Acțiune. Gândire și Mișcare deopotrivă. Astfel, timpul e ceea ce împiedică să nu fie totul dat deodată.

H: Timpul întârzie lucrurile?

P: E întârziere.

H: În-TÂRZIE-re!

P: ÎN-TÂR-zi-ERE.

H: De ce se mișcă lucrurile?

P: După tine?

H: Din cauza timpului, dar nu pot exprima asta.

P: Lucrurile se mișcă din cauza spațiului și timpului. Dar ansamblul lucrurilor e imobil și inalterabil. Lucrurile *se transformă*, precum o portocală uscată la soare sau gheața care se topește.

H: De ce imobil?

P: Fiindcă vorbim de *ansamblu*; de UNU; și dacă UNU s-ar mișca ar fi *altceva* decât UNU.

H: Și de ce inalterabil?

P: Fiindcă dacă ar fi alterabil și-ar *schimba starea* și ar fi, iarăși, *altceva* decât UNU.

H: Unde e libertatea în toate acestea?

P: Libertatea e relația de nedefinit între noi înșine și actul pe care-l facem.

H: De ce *de nedefinit*?

P: Fiindcă dacă acțiunile ar fi definite dinainte nimic n-ar mai fi imprezizibil; nimic n-ar mai fi *nou*; n-ar mai exista *inventia*.

H: Vorbești des de UNU.

P: Într-adevăr.

H: Ce este UNU?

P: Să luăm partea spațială a lui UNU. Să ne imaginăm un cilindru cu diametrul egal cu înălțimea. Dacă privim de sus avem un cerc.

H: Efectiv.

P: Dacă privim lateral avem un pătrat.

H: Avem, efectiv, cercul și pătratul.

P: Să luăm acum partea temporală a lui UNU. Să ne imaginăm o clepsidră compusă din două conuri dispuse cap-în-cap. Dacă privim de sus avem un cerc.

H: Da.

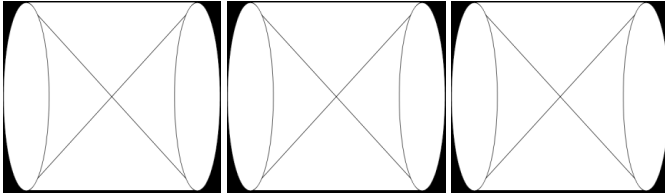
P: Dacă privim lateral avem două triunghiuri.

H: Da, avem, într-adevăr, cercul și două triunghiuri.

P: Acum să ne imaginăm clepsidra plină pe jumătate și cealaltă goală pe jumătate. Când spun plină, mă refer la viață și când spun goală, mă refer la materie. Astfel, când începe ciclul temporal, viața umple progresiv conul materiei care se transformă în conul vieții și reciproc. Vorbim atunci de univers ciclic. Viața inteligentă (omul) *trebuie* să apară pentru a *transforma* materia în spirit.

H: Dar tu credeai că universul seamănă cu o sferă perfectă.

P: Da și nu. Mi-am dat seama că cilindrul și clepsidra (conuri) reprezintă mult mai bine Timpul. Iată un desen al universului.

H: Cum poți fi sigur că desenul ăsta reprezintă realitatea?

P: Prin mărturiile tuturor celor care au avut o moarte clinică și care spun c-au văzut un *tunel* cu o lumină foarte intensă la capăt.

H: Ce înțelegi prin «moarte clinică»?

P: Înțeleg oamenii care au fost la doi pași de moarte și care-și *amintesc* (de exemplu o femeie însărcinată în timpul nașterii).

H: Lumina e focul etern: primul meu principiu!

P: Nu, nu e vorba de foc ci de o lumină foarte intensă, dar suportabilă.

H: Să ne închipuim că nu e adevărat. Aceste persoane aflate foarte aproape de moarte, cum și de ce au rămas printre noi?

P: O mamă ce risca să-și piardă copilul trebuie să rămână printre noi ca să poată crește acest copil, nu?

H: E un punct de vedere.

P: Mai există și copiii care au trăit o experiență de moarte iminentă și care povestesc același lucru. Și știm că un copil nu minte.

H: Poate...

P: Universul e *temporal* deci *ciclic*. Avem aici o coloană de tipul următor:

H: Și memoria omului? Unde e stocată? În creier?

P: Memoria e stocată în toate celulele și în ceea ce, mai târziu, doctorii vor numi ADN.

H: Ce este ADN-ul?

P: ADN-ul e o spirală numită lanțul ADN, situat în toate celulele noastre. Acest lanț e foarte, foarte lung. Dacă am putea să-l extragem din celulă și să-l măsurăm, am găsi o lungime comparabilă cu distanța de la Pământ la Lună! Să ne imaginăm că-n această lanț de ADN, informația e memorată prin intermediul unui câmp electromagnetic fiindcă unghiul dintre cele două lanțuri de ADN corespunde cu unghiul de polarizare al câmpului electromagnetic în cazul carbonului.

H: Câmp electromagnetic, polarizare, carbon... ce sunt?

P: Sunt noțiuni pe care omenirea le va descoperi peste 2500 de ani...

H: Și cum le cunoști tu cu 2500 de ani înainte?

P: Știu fiindcă am înțeles teoriile egiptenilor care le-au permis să fabrice piramidele și să vadă stelele (constelația

Orion).

H: Și cum ai putut să-nțelegi limba egiptenilor?

P: Am găsit o *traducere* greacă a unei scrieri egiptene gravată pe o piatră. Am înțeles atunci că universul e ciclic.

H: Ciclic?

P: Da, adică se repetă cu o perioadă multiplu de 83.

H: De ce 83?

P: Fiindcă un mare scriitor o va scrie în jurul anului 1900: viața omului poate fi împărțită în trei perioade: de la 0 la 3 ani; de la 3 ani la 83 ani și dincolo de 83 ani.

H: Cum va ști el asta?

P: Din *intuiție*. Va fi un scriitor de geniu.

H: Sau va citi undeva ca-n traducerea egipteană de care vorbeai mai devreme.

P: M-ar mira.

H: De ce?

P: Din cauză că acest scriitor va putea descrie ce se întâmplă la moartea unui cal!

H: Viața omului e puțin lucru.

P: Ba bine că nu: scrierile lor stau mărturie. Iliada și Odiseea de pildă.

H: Scrisul e un fel de nemurire...

P: *Este* nemurirea. *Logosul* e UNU.

H: Cum a ajuns pe lume?

P: N-a ajuns. A fost mereu aici.

H: Aici, ... unde?

P: În gândire. *Logosul* e gândire pură. Această lume există fiindcă a fost gândită.

H: Și răul în toate acestea?

P: Răul e o realitate *umană* inerentă binelui.

H: Vrei să spui că răul *implică* binele?

P: Absolut.

H: Ce este răul?

P: Răul e ceea ce se *opune* lui UNU: ceea ce vrea să se *substitue* lui UNU. Iată ce e răul!

H: Și tu, ce fel de om ești?

P: Sunt bun și rău deopotrivă.

H: Orice om e bun și rău?

P: Evident!

H: Dacă înțeleg bine răul nu e o simplă virtualitate.

P: Nu, dar de ce?

H: Fiindcă se poate traduce printr-o *acțiune*. Atunci poate deveni *real*.

P: Care este opusul absolut al răului?

H: Binele!

P: Păi gândește-te: dacă binele ar fi opusul *absolut* al răului s-ar găsi pe același plan cu răul, ceea ce nu e cazul.

H: De ce?

P: Fiindcă tot ce există e aici: e UNU în integralitatea lui compus din multiplul său temporal. UNU există în vreme ce non-UNU nu există.

H: Non-UNU ar putea să *existe*?

P: Nu are sens: non-UNU e *inexistența prin definiție*. UNU este; non-UNU *nu este*. Doar UNU e absolut; non-UNU *nu e absolut* fiindcă nu e nimic. Astfel, pe plan *material*, non-UNU se regăsește în moartea corpului în timp ce pe plan moral, non-

(continuare în pag. 13)

non-UNU e minciuna, ura, violența, crima. De aici rezultă că Ființa e înzestrată cu conștiință pe când neființa e *absența* conștiinței.

H: Ce e conștiința?

P: Conștiința e *alegera* efectuată de o ființă inteligentă în funcție de situația prezentă și de toate situațiile trecute în vederea *acțiunii* din viitor. Conștiința e *acțiunea gândită*.

H: Ce este inteligența?

P: Inteligența e gândirea; pregătirea trecerii la act, știind că actul poate fi bun sau rău: bun = conștiința decide în timp ce rău = instinctul decide.

H: Ce e instinctul?

P: Instinctul e *acțiunea negândită*.

H: Și intuiția?

P: Intuiția e o *proprietate a conștiinței* care permite creaturii inteligente să *înțeleagă realul* (acțiune) pornind de la virtual (amintire).

H: Intuiția și conștiința sunt pe același plan în vreme ce inteligența și instinctul sunt pe planuri diferite.

P: Inteligența și instinctul sunt *complementare*: prima știe cum să caute dar nu găsește în timp ce al doilea știe să găsească dar nu știe cum să caute.

H: Ca orice contrarii, instinctul și inteligența trebuie să se identifice într-un principiu unic numit conștiință sau «acțiune gândită» ca să reiau expresia ta.

P: S-ar părea, într-adevăr.

H: Pentru tine, care e Principiul?

P: Principiul e UNU fiindcă totul decurge din el și se întoarce la el. Lucrurile sunt și nu sunt; par și nu par.

H: Mi se pare adevărat.

P: Trebuie înțeles că Zenon greșea când confunda traiectul cu traiectoria fiindcă primul e spațiu pe când a doua e timp și cele două nu sunt de aceeași natură. «Paradoxurile» lui Zenon nu sunt paradoxuri.

H: De ce?

P: Fiindcă actul e temporal și de o altă natură decât spațiul. Ahile poate face un pas *mare* și depăși broasca țestoasă. Săgeata parcurge spațiul din punctul A în punctul B *dintr-o dată*: timpul traiectului nu se descompune la infinit fiindcă e un *continuum* pe când spațiul e discontinuitate. Traiectoria și traiectul nu sunt de aceeași *natură*.

H: Am înțeles, ai dreptate. Altfel săgeata nu ar atinge *niciodată* ținta când de fapt o atinge.

P: Săgeata atinge ținta, Ahile depășește broasca țestoasă...

H: Și Principiul e UNU.

P: Da.

Jouy-le-Moutier, 20 aprilie 2013

Nicolae NISTOR

CHIRURGIA SUFLETULUI

(ei nu știu că sufletul nu se operează)

Viață nu te lasă să fugi de ea

Ca un chiulangiu

De la o anumită vârstă

Dansul devine o artă

Iar pictura un hobby

Te ascunzi în cărți în parcuri

La biserică vorbești cu Dumnezeu

Ești egoistul care a fugit de viață

Iar acum tragi de ea

Cum tragi de amintiri

Nu este rău ce faci

Dar nu uita că timpul este orb

Și nu-ți vede sufletul de copil

Acum...

Despre mine poți să spui

Că sunt un suflet despicat

Chirurgii nu știu cum să mă închidă

Ei caută ceva ascuns în mine

Și se rătăcesc în mine

Ei nu știu că sufletul nu se operează

Poate Dumnezeu știe

Sau eul sosit din imprudență la întâlnire

Cum face viața asta și nu te lasă să fugi

Tu aflat între două lumi care te face să plângi

DIALOGURI NOCTURNE

(...cu amicul nocturn care apare când am insomni...))

Poezia vine din umbra unei alei părăsite

În care numai noaptea trece un tramvai luminat

vatmanul nu are vârstă și mișcă clopoțelul

invitând pe cei uitați să urce într-o direcție

necunoscută

Poezia mea nu are somn nu obosește ca mine și

aleargă aleargă

să-l prindă pe Dumnezeu ascuns în imagini

tu știai că anotimpurile dorm în tablouri și rămân

tinere

iar întunericul fuge de culorile celor buni

și ascunde necazuri sau spaime care noaptea sunt la vedere

rareori vorbesc cu amicul nocturn care apare când am insomni

și când îmi plâng de milă

suntem mulți așa că mine biete vieți de noapte

în noi nimic nu începe nimic nu se termină

este un dans cu flăcările din voi din mine

venim la întâlnire când lacrimile noastre plâng în

neștire

(continuare în pag. 14)

și strigă că iubirea este poezie cu miros de fericire
iar noi suntem știm noi cum suntem

LA MASĂ CU SFINȚII

o noapte la masă cu părinții
uitasem această tăcere caldă
unde un vorbăreț servea pe tăvi
mâncare cu arome îmbietoare
turna în pahare timpul
la masa visurilor noastre
iar eu nu înțelegeam
cum noaptea albă poate aduce
sfinții în case

IARBA REGILOR PLÂNGE

am scris poeme despre moarte
am uitat de brăduțul care o să trăiască
în ciuda noastră
moșul nu vine în zona interzisă
aici iarba regilor plânge
iar copii au devenit digitali
stau ascuns după cuvinte
desenez moartea că o stare obișnuită
demult vorbeam singur
acum pe stradă vorbim singuri
cum să scriu despre moarte
despre bomboane online
nu cele din căușul copiilor
am uitat că voi nu mai sunteți
demult pe aici-părinți mei
iar copii mei refugiați exersează viața
într-un alt decor de film-convenție
despre Terra
sau despre apa de pe Lună
care este a deșteptilor
cum este să conduci oameni izolați
cum este să le vorbești de viitor
cum vom trăi într-o lume goală
Dumnezeu ne avertizează
cum o face dintotdeauna
iar noi nu știm să ne rugăm
nu știm să ne întoarcem în
grădinile Lui
unde timpul ne aparține

MĂTASEA NEAGRĂ

(...tu deveneai femeie numai noaptea...)
niciodată nu ai știut să plângi
erai un personaj dintr-o carte
scrisă de o actriță dispărută
după cortina neagră a uitării
aveai privirea de pasăre din tărâmurile interzise
deveneai femeie numai noaptea
când dansau umbrele peste noi
în turla bisericii multe vietăți fără adăpost
dormeau cu îngerii
care desenau fericirea zborului sfânt
tu intrai în mine ca o boală necunoscută
ușor foarte ușor
ca un foșnet de mătase neagră

cum era timpul care ne fura
iar noi refuzam să ieșim dintr-o poveste
în care nimeni nu mai este
niciodată nu ai știut să te oprești
și continui să nu mă părăsești

CEASURI TOPITE

Privești cu un ochi la ceasul din perete
care rotește cercul copilăriei sau arcul Hegelian...
Apoi vezi omul ăsta
cu mâinile toarse de iubire
el, centrul Universului,
celălalt, ochi invidios pe Horus,
prea grăbit să ardă piramide...
Viața care se rotește lin
spre stânga - ai vrea tu
spre dreapta - ca o mare calmă albastră
mult soare și scoici vorbitoare...
Nu ai știut să cerni timpul,
ai fost prea grăbit până la topire.
Văd pe roata asta cum persistă memoria,
relativitatea timpului care cade
într-o curgere reală sau ireală,
imagini 3 G pe peretele prea înalt,
prea alb să vezi limbile imaginare...
Copilul caută treptele unei rotiri,
un carusel visat de el,
de cei care au plecat
prin cartea care comprimă timpul
printr-o curea zero și unu.
Să stai cu ochii la ceas după ce
te-ai întors din călătoriile lui Dali
unde totul se topește
încercând să mai salvăm ce se poate
sau dincolo ce poate fi,
dincolo de clepsidra vidă ,
poate un zâmbet de silfidă?

SUNTEM UN ÎNTREG?!

Vremea șotroanelor,
unde cangurul nu mai saltă,
timpul din picioare...
Dormi pe partea stângă
să te salvezi de demonii
care ne caută pe amândoi,
fiecare are drumul lui...
Suntem doi luați câte doi
acolo unde atingerea
este o retină obosită.
Povestea unui întreg,
oare, există?
Păi, rețetele medicale,
rețeta supraviețuirii în doi...
Nu mai ești cangur
să sari peste poarta destinului,
iluziile pleacă separat
să fie rătăcite
sau drumurile se întretaie
până să strige paznicul,
avem un șotron, oare"?!

Ionuț PANDE

Aripi de neant

Privirea cade, cade, pasăre rănită,
se lovește de glod.
Aripile se zbat, o pace alb-cenușie.
Un gând de cer reînvie, fir de borangic
în unduiri zefirice.
Pământul e aspru, dar sigur, iar somnul adânc,
adânc...
Sub pleoape, cristalul scâncește, lipsesc
lumini de purpură, de roz, albastru-sidefiu.
Bezna tăcerii înghite umbra cuvântului
întrupat de hazard.

Omul, haos de nedeslușiri, secundă eterizată
care leagă
un univers de alt univers, de alt univers...

Și din nou timpul deschide un spațiu de albatros
în zbor.

Privirea a renăscut, aripa ei taie sideral,
până la ani lumină;
din ruine, pâlâiri de relativ zidesc pagina vieții
în povești viitoare, până la tomuri de absurd,
când mâna creatoare cade obosită peste zenit
și ochiul viu alunecă sub pleoapa de hazard,
într-o repetabilă irepetabilitate.

Tendența spre absolut nu moare;
fiece buclă de nedeslușiri,
un pas spre neantizarea începutului.

Privirea cade, pasăre rănită...
Aripi eterice se zbat, poezie rănită a păcii...

Dileme

Absolutul e un Cer bântuit de stele.
Doar praful își întinde infinitul
peste gemetele surâsului.
La masa cu broderii de suflet, paharele se ciocnesc,
se golesc, se sparg...
Cuvintele se rostogolesc până la picioarele pironite
pe crucea pământului.
Mâinile își împletesc rugăciunile
pe trupul firav al conștiinței.
Pașii își impregnează drumurile în pulpa fragedă
a discordiei.
Zborul e un mormânt deschis.
Nimeni nu moare, nimeni nu e viu...
Noaptea e o zi obosită.
Dincolo, dilemele își ascut ecoul.
Dar... dar cine mușcă întâiul?!

Isterie

Ce isterie a dimineților devreme,
când somnul se-agață în gene
cu ultimul sărut al nopții, iar
stelele își adună jarul sub cenușă,
când luna încă moțăie pe coclauri,
sub tremurul zorilor, iar
huhurezul se-ascunde sub pene,
ca izvorul în pământul fierbinte!
Se-aude roua cum pășeste peste
flamurile ierbii și greierele răgușit
cum își freacă picioarele amorțite.
Și m-aud născând minunii zilei,
din umbra bătrânei însonnări, cu
inima repezită în urcușul pieptului,
ca pasărea flămândă de zbor.
Mă cântă viața în capriciile lui
Paganini și aleargă prin mine
ca notele pe struna viorii.
Ah, nebună fire, cum îmi umpli
băierile inimii cu învolburarea
dorului născut în câmp de miresme,
sub descântul despletitelor rusalii.
Și-mi crește ochiul bulboană, sorbind
în afundul gândului și zarea,
învârtejindu-le până la ipostaziere
gemă. Și-mi răzvrătesc simțirea în
ochiul de cristal, implozie solară.

Artefact

Nu mai cresc în mine flori!

Pe bulevardul inimii, emoțiile merg bară la bară.
Lângă bucurii second-hand, tristețile, abia ieșite
de pe bandă...

Din asfaltul obosit, crăpăturile înghit sânge
la greu.

Încă e roșu decorul, dar aerul se decojește
până la cuaternar.

E ora cu trafic intens, accidentele
sunt un fapt banal.

La margini de trotuar, cruci înfipite în copaci
brăzdează cerul.

Pițigoii sunt gălăgioși; în cuibul emoțiilor
eclozează viitorul.

Sunt un cimitir recenzat, proaspăt vopsit.
Pe spațiul dintre gânduri, o pancardă: Atenție!
Ochi răi!

Ieri mi-am îngropat lubirea, o disperată,
s-a aruncat între roți.

Din suflet i-am făcut o cruce frumos eterizată.

Și m-am așezat peste lună,
o noapte din care strig:

- Nu mai cresc în mine flori!

Tristețile lucesc, lucesc..

Ligia POPA

SIBIUL ȘI VAN EYCK (Jurnalul unei snoabe)

Muzeele din România nu sunt foarte generoase cu iubitorii de artă. Din păcate, deși în țară au trăit câțiva colecționari notabili, în general aceștia nu au reușit să identifice și să achiziționeze opere relevante care să suscite un interes real pentru artă, așa că cele mai multe dintre colecțiile din România sunt blocate într-o zonă a utilului, a portretisticii imediate și a peisajului romantic, fără profunzimi. Dacă ar fi să invităm grupuri de copii pentru a descifra împreună tainele unor opere, găsim indicii și simboluri, ar fi greu și, în unele zone, aproape imposibil să alegem pânze "spre dezbatere și analiză", iar asta e trist. Dacă polonezii au un tablou de Da Vinci, dus în Cracovia de un prinț luminat, cehii, la rândul lor, au o colecție întreagă care se completează cu opere de la Luvru, iar ungarilor au piesele lor de rezistență, în România numărul capodoperelor este infim, iar valoarea lor nu este întotdeauna extraordinară.

Dincolo de penurie, cred că ar trebui să ne bucurăm mai mult de ceea ce avem, de operele de valoare, să le observăm și să le înțelegem în profunzime pentru a ne bucura de ele și a ne fixa valori reale. Dar care sunt considerate cele mai valoroase tablouri din România și de ce? Aici nu sunt multe dubii și, când apare întrebarea, cele mai multe priviri se îndreaptă spre Sibiu, unde, în Muzeul Brukenthal, se află *Omul cu tichia albastră* a pictorului flamand **Jan van Eyck**. Pentru a reveni la una dintre ideile anterioare, existența operei la Sibiu demonstrează că Samuel von Brukenthal, fostul guvernator al Transilvaniei, a fost, probabil, cel mai important colecționar pe care spațiul românesc l-a avut vreodată. Chiar dacă azi, în șoaptă, se vehiculează alte nume de cunosători de artă, care colaborează cu diverși galeriști din întreaga lume, nu avem certitudini legate de colecțiile lor, ci doar... presupuneri.

Sibiu

Revenind la tabloul celui mai mic dintre frații van Eyck, a celui aflat la Sibiu, este clar că acesta a ajuns în galeria lui Brukenthal printr-o mică înșelătorie care a lăsat urme. Transilvăneanul a cumpărat pânza (rama nu este cea originală) ca fiind a lui Albrecht Durer, de aceea pe

Jan van Eyck - autoportret

ea apar inițialele pictorului german, A.D., precum și o dată: 1492. În epoca în care a fost cumpărat tabloul, undeva între 1778-1787, un Durer era infinit mai scump decât un van Eyck, așa că un comerciant de artă a adăugat semnătura pentru a crește valoarea mărfii pe care i-a propus-o lui Brukenthal, care a acceptat târgul. Portretul a fost mult timp expus ca fiind durerian, dar la o expertiză mai detaliată, cu raze X, în anii 90 s-a descoperit că are alt autor.

De ce este van Eyck atât de important? Fiindcă are meritul de a fi revoluționat pictura. Chiar dacă există teorii care afirmă că pictura din ulei a apărut în Antichitate sau chiar înainte, frații van Eyck au avut meritul de a o redescoperi și adapta artei europene moderne.

Pânza mică, de 22x16 centimetri prezintă chipul unui bărbat cu un turban albastru, care ține în mână un inel. Fondul este întunecat, ca cele folosite de Rembrandt, dar cald și scoate în evidență culoarea, iar imaginea centrală duce imediat cu gândul la o altă pictură importantă a lui van Eyck, *Bărbatul cu turban roșu*, de la National Gallery din Londra, probabil un autoportret.

Revenind: van Eyck era un pictor al detaliilor și, ca alți maeștri, al simbolurilor ascunse. Cine are îndoieli asupra capacității lui de a ascunde și a explica doar pentru inițiați să pună lupa pe capodopera sa, familia Arnolfini, care poate fi considerat tabloul unei epoci. Între *micile comori* incluse în scena de familie se poate observa, printre altele, oglinda-tabloul în care apar doi bărbați: unul cu turban roșu, ca cel de la Londra și un altul cu tichie albastră, ca cel de la Sibiu. Dacă primul îl redă pe pictor, cine e al doilea, modelul pentru personajul de la Muzeul Brukenthal? O ipoteză ar fi că

(continuare în pag. 17)

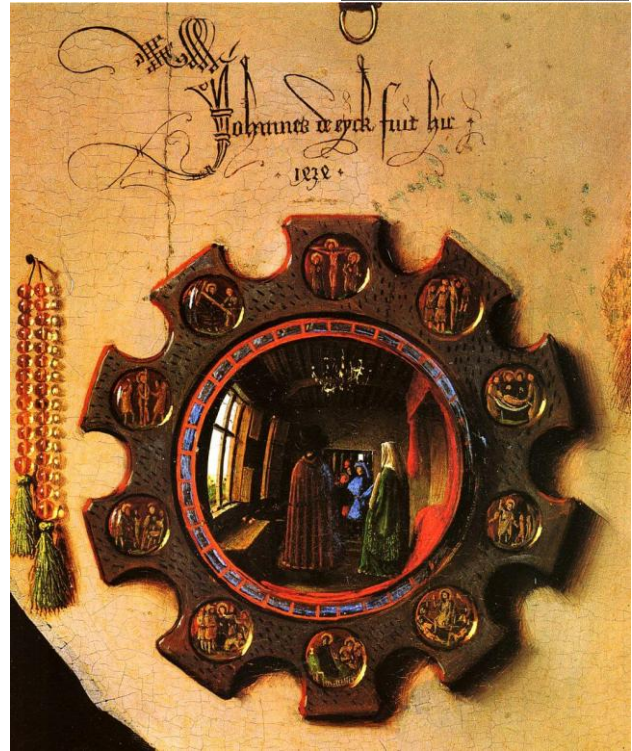
e fratele mai mare van Eyck, Hubert, pe care Jan îl adora și cu care a pictat una dintre primele sale opere, polipticul de la Gent și căruia i l-a și închinat după moartea acestuia: "pictorul Hubert van Eyck, pe care nimeni nu îl întrece". Să fie deci două tablouri, a doi frați, unul la Sibiu și unul la Londra, a doi frați reuniți în oglinda dintr-un al treilea tablou? Tot ce se poate...și, deasupra oglinzii-tablou, apare semnătura pictorului, van Eyck. Și de ce sunt doi pictori în ramă? Fiindcă, din toate semnalele transmise de Jan, admirația sa pentru Hubertus a fost veșnică și l-a considerat mereu aproape, ca îndrumător în artă. Frumos...Avem, deci, un tablou de suflet la Sibiu...

Jan van Eyck – autoportret (red)

O altă teorie este că opera îl reprezintă pe un bijutier important al vremii, de la curte (turbanul e semn de bogăție, specific curtenilor de rang înalt) sau pe Jean de Brabant care ține în mână un inel (fiind un tablou de însurătoare trimis vreunei pretendente). Ne place mai mult teoria cu omagiul adus lui Hubert, fiindcă pare mai aproape de ceea ce arta eyckiana pare a fi... un univers.

Tabloul nu avea nume și a ajuns la Sibiu după mai multe întâmplări ciudate, după un lung drum de întoarcere și este considerat acum una din bijuteriile muzeului care, spre bucuria noastră, este mai mereu plin, demonstrând că un oraș din România poate fi cu adevărat un pol de turism cultural și nu numai. Cu un târg de iarnă comparabil cu cele din țara din care sașii au venit și cu o ofertă gastronomică complexă, locală și specifică, Sibiuul, devine o alternativă extrem de interesantă la Nuremberg, Viena etc.

Amolfini

Dincolo de plăcintele de rubarbăr, care sunt absolut speciale în zonă și, mai nou, au o sărbătoare a lor, mai există și zecile moduri în care sunt interpretate merele, probabil una dintre piesele de rezistență ale bucătăriei săsești. De la supe-creme, la plăcinte (să nu uităm teoria prin care Transilvania se definește culinar prin produsele de panificație și prin plăcinte și palanețe în mod special), buturi, garnituri. Practic avem de-a face cu un oraș care ar trebui să miroasă a mere coapte și scortîșoară în sezon, a vin fiert din Târnave și, cu munții pe fundal, să invite la artă, la povești despre transilvăneni inovatori, colecționari de cărți și artă, la Tițian, Bruegel jr, da Messina și, mai ales, la un van Eyck atât de intens, de albastru, pe care pentru a-l înțelege trebuie să faci un adevărat parcurs ideal prin imagini ascunse în oglinzi și galerii din Londra. Și, dacă ar fi să ducem analiza în extremis și să reinterprețăm și culorile folosite de Jan van Eyck putem remarca corespondențe specifice picturii religioase, așa că roșul din turbanul său, din autoportretul de la Londra, e specifică umanului, a părții omenești, iar albastrul celest este al Sf. Maria și îngerilor și este folosit pentru portretul de la Sibiu pentru a-l reprezenta pe cel care poate fi fratele lui, pierdut prea devreme, dar care îl însoțește în artă (și oglindă) ca o ființă a altei lumi. Superioare...

Geta LIPOVANCIUC
(Rep. Moldova)

În tresărirea scrumului de ieri

Poate zâmbind sau poate lăcrimând,
Voi ține-un strop de amintire-n mine,
Căci toți, domol, ne stingem, rând pe rând,
Rămâne doar fiorul cast din vine.

Și, poate, tresăriri m-or încălzi
Din ochii ce-i păstrez, spre vindecare,
Căci toate-s doar "a fi sau a nu fi",
Prin scrumul din trecut făcând cărare.

Nu visele rămân, ce au umbrit,
Ci tremurul suprem de pe retină,
Ce a țesut, în pieptul găurit,
Povestea unei inimi fără vină.

E ca un farmec aducând nectar
În suflet clocotind în demnitate,
Ca lava izbucnind, căci tot mai rar
Găsești în oameni ziduri de cetate.

E ca un pui, ajuns la cuibul lui,
Prea așteptat de sufletul sihastru,
Cu marea de-așteptare-n care nu-i
Decât tăcerea Naltului albastru.

Și ca o ușă e, ca un izvor,
Retras din cruda temniță-a visării,
Când toate-s numai tihnă, numai dor,
Departe de noroiul nepăsării.

Poate cândva sau poate mâine, azi
Rămâne-voi un bob 'plinind eterul;
E sfânt să-mparți din tine, chiar de scazi:
Din ce descrești, se umple duh cu Cerul.

Te aștept, Doamne!

În asfințitul ăstei scurte toamne,
Mi-adun cu sete pacea-n al meu gând
Și chem pe toți la masă, rând pe rând,
Doar c-am uitat numai de Tine, Doamne.

Cum inima-Ți, dorind să mă răsfete,
M-a tot ținut la cald, lângă-al Tău piept,
Și-uitând să naț o rugă, Te aștept,
În mâna Ta să-mi scap șuvițe crețe.

Iar Duhul Tău unghere să-mplinească,
Privirea Ta spre Cer ne facă punți,
Cu raza Ta pe toți să ne descrie,
Să-mi simt sălașu-n glia românească.

Vreau fruntea mea s-o plimb în sfinte palme,
Căci dorul ce-l adună azi și ieri,
Un suflet, neșintând spre nicăieri,
Nădăduiește, pururi, ceasuri calme.

Și lasă mirul Tău să-mi ungă pleoape,
Să verși și-n ochii mei, din ochii-Ți blânzi,
Iar eu, din simpli faguri, sângerânzi,
Nectar să-aduc, știindu-Te aproape.

De mână să mă iei, să-mi dai putere,
În slove să te scalzi, căci doar cuvânt,
Din tot ce s-o aduce, Ți-e veșmânt,
Simbrie ne va fi la Înviere.

Te chem și azi, și mâini, și altădată,
Ajută-mă, iubirea-Ți să n-o scad!
Iar, de-oi cădea, pe brațele-Ți să cad!
Cu viața-mi, cumpăr veșnicia, Tată!

Îngerul din sufletu-ți nu moare!

Fiind și rug nestins, și val de mări,
Tu, omule, -mplinind a bolții listă,
Cunoaște-vei, în prag de dărârmări,
Că îngerul din sufletu-ți există.

E lesne, că vei ști de boli și chin,
Ca orișicare, -n soarta-ncinsă-n umblet.
Doar mir să-ți umple cupa, nu venin,
Din ea bea îngerușul tău din suflet.

Iar, de-i vedea în visu-ți mal abrupt,
Tu – pasăre zburând sub grea lanternă,
Dovadă e, că pururi, ne-ntrerupt,
Vegheatu-ți-a el, îngerul, la pernă.

Găsind în drumu-ți mari fărădelegi,
Să-ntârzii a greși, croindu-ți urmă
În limpezimi, că-n tină te alegi
Cum, în final, doar îngeru-ți se curmă.

Și, dacă-o fi să luneci în prăpăd,
Uitând să mai trăiești și creștinește,

Indiciu ți-e că-arhanghelii te văd:
Doar îngerul nicicând nu pedepsește.

Când încerca-vor pulsul mâinii stângi,
Spre-a desluși dacă mai bate ceasul,
Să nu-ndrăznești în disperări să plângi,
El, îngerul, schimbata-și-a sălașul.

Și, dacă-o fi să-arunci palton nedemn
Pe umerii zăcând în cord ce doare,
Trezește-te, prin rugă, căci e semn
Că îngerul din sufletu-ți nu moare!

Pururi, cerșetori

Cum toți murim, sfârșind sihaștri,
Captivi în braț de patimi seci,
Nu suntem decât umbre reci,
Cerșind iubiri din somn de aștri.

Întemnițări ne tot presoară,
Pe frunți apuse, calzi fiori;
Iubind, nu vrei să cazi, să mori,
Te simți născut, ca-ntâia oară.

Te năpădește-ncins sărutul
Surghiunului în Cerul cast;
Și doar Lumina ți-e balast
În valsu-ți înfrățit cu lutul.

Cu neamu-ntreg în vine

Când cerul ți-e în tine
Și toți îl iau de mână,
Să-mbrățișezi cu-azurul
Lăstari din vițe-adânci,
Simți neamu-ntreg în vine,
Strămoșii ce îngână
Nesomnul, când în jurul
Lor, aștri zac în brânci.

Te-nlănțuie văzduhul
Îngăduirii nalte,
Făcliile-ți sunt strajă
A tainicei chilii;
Doar cei curați cu duhul
Fac inima să-ți salte,
În steiul plin de vrajă
Din munții veșnic vii.

Simțind arzânde buze
Cum, lent, devin ofrandă,
Iar gura-ți - ofilită,
Secată de-mpiniri,
Te-neci în val de spuze;
Mireasmă de lavandă
Ți-e pasul ce agită
Licori de Mari Uniri.

Și, -n forfota nălțării,
Coboară voci de îngeri,
Se-opresc în vârf de stâncă,
Cu-amurgul blând supus;
Cât ei sunt straja țării,
Nu poți să mori, să sângeri;
Cu dragoste adâncă,
Nu ești nicicând apus.

Și-i chemi pe ei să cânte,
Tu doar petreci în tihnă,
Cu lacrimi îmbucate
Din fericirea lor.
Lași dor să te-nfierbânte,
Căci pacea ți-e odihnă,
În vreme când jumătate
Din cei plecați nu mor.

Aceleași vise, doruri
Ne mai reduc din scârbă,
O jerbă-a veșniciei
Se împletește-n cer;
Și-nstrăinate zboruri
Ne-adună lin în sârbă;
Pe lanul latiniei
Se țese lăicer.

Cât Maica priveghează
La candela divină,
În noi mai păstorește
Al Proniei vechi Har!
Și soarele-n amiază,
Grăbit aici să vină,
Sclipește românește
Pe-un neclintit hotar.

Tu - mică lumânare,
Îți iei în palme gândul,
Săruți tăcut lumina
Și strigăt din mormânt
Și-așterni pe braț, ce n-are
Scăpare din osândul
Ce-și ispășește vina,
Smeritul, cast, veșmânt.

Aurel BURICEA**v i n e c l i p a**

aștept clipa cu uși fără zăvoare
să trec dincolo de lumea trăită
să nu-mi mai ascult inima rănită
cum cântă prin cuvinte dulci izvoare

și infinitul grădină să-mi fie
s-adun din pomul tainei mere coapte
să nu mai am teamă de zi ori noapte
să trăiesc de-a pururi în poezie

fără masă și timp ca-ntr-o poveste
unde cel veșnic nu-i decât un înger
aici îl vezi și dincolo nu este

despre bucuria de-a fi nu insist
în toate minunile lumii sângerez
numai prin Tine Doamne simt că exist

a r s m e m o r a t i v a I

natura între cauză și efect
îmi ține din rod memoria trează
prin gând Cel Unul Nenăscut veghează
să nu rămână lumea într-un defect

din creier Cuvântul trece-n inimă
cum tainic curge lumina din soare
acest efect magnetic să coboare
când nevăzutul din mine m-animă

memoria hrănește sinele meu
și-mi transformă viața în dulci amintiri
ieșirea din real-virtual mi-e greu

spiritu-i vector divin în univers
numai moartea scrie triste povestiri
cu senzori de noapte într-un leac pervers

a r s m e m o r a t i v a II

efectul gândirii prin nevăzut veac
călăuză oarbă din alt univers
mă poate purta pe orice drum pervers
de nu-i dau privirii un minunat leac

pulsații divine din creierul meu
caută-n natură câmpul magnetic
să nu trec prin lume trist și eretic
să nu mai fiu sclavul niciunui ateu

sinele meu veghează-n memorie
să nu-l pierd niciodată pe Dumnezeu
clipa neagră mă trece prin moarte greu

de n-aș face din litere glorie
să existe lumea în Sfântul Cuvânt
când trupul meu se va-ntoarce-n pamânt

a r s m e m o r a t i v a III

plutesc prin suflet imagini divine
câmp magnetic calea spre fericire
lumea-ntreagă se naște din iubire
puterea luminii din Cuvânt vine

memoria are rădăcini sfinte
din care a răsărit sinele meu

acest univers zidit de Dumnezeu
numai prin spirit mi-aduce aminte

uneori iluzia joacă feste
limita logica are defecte
nu măsoară corect aceste teste

ce senzori sacri vibrează gândirea
de rămân în natură doar efecte
în care taina stinge omenirea

c a s a d i n c â m p i e

mi-e tare dor de casa din câmpie
de-un veac i-a ruginit poarta dinspre drum
în satul natal aș pleca și acum
dar viața lumii i-atât de târzie

în camera unde s-au stins părinții
cu poze din familie în rame
ce ascund ale vieții noastre drame
stau pe zid alătura de toți sfinții

să vorbesc cu ei tare mult aș vrea
să-l ascult pe tata cum cântă plângând
dar lacrimile-s calde la mine-n gând

chiar n-am putere să străbat vremea rea
și-n inima mea vin în orice noapte
cum vine toamna în merele coapte

s a t p u s t i u

casa lăsată în grija nimănu
moartea i-a mutat la margine de sat
de durerea noastră nici că le-au păsat
uscat e-n curte și ultimul gutui

neîncetat mă cheamă dorul de voi
pretutindeni vă caut și nu mai știu
dacă lumea din cuget doarme-n sicriu
strivită de-atâtea lacrimi și nevoi

azi ce durere poate fi mai cruntă
când sorii din cuvânt s-au stins în părinți
și nu mai aștept din cer alte dorinți

decât să visez și ultima nuntă
unde mama și tata joacă hora
să-nchidă calea care-mi plânge ora

c r u c e a d i n g â n d

am văzut iar mulțimea cum se-nclină
la piatra cioplită din catedrală
chiar dacă sfinții din cer nu se scoală
vise nevăzute vin de-i alină

ies din altar cu suflete curate
cu privirea stinsă în fructul oprit
la patima firii să-i nască alt mit
cu pofta din trup fără de păcate

doar Tu Doamne ești zidit în gândire
facerea lumii se pierde prin fapte
și Te cheamă mereu din stinse șoapte

lumina divină mi-a fost zidire
memoria-mi păstrează cugetul sfânt
până mă voi stinge în negru mormânt.

Sandu TEODOR**recunoscător**

recunoscător
 că-mi amintesc visele
 doar liniștea trecutului mai poate face asta
 nu te dezamagește
 pentru că nu mai poate face nimic
 doar dacă te face să uiți
 bați din palme
 frânturi
 ale trădării umbrei mele ce mă ține strâns
 și mă îmbrățișează
 ca înaintea unei despărțiri lungi.

nu-mi închipui

nu-mi închipui
 simt, un tic tac surd
 schilodit de topoarele calde ale ploii
 privirile văd
 disperarea ascultă
 și așteaptă vindecarea
 de la mângâierea ecoului înăbușit
 ce vine din peretele cenușiu al ultimei pendule
 căreia i-a rămas doar umbra
 agățată ca o spânzurătoare
 ce fumează, trimițind rotocoale de fum
 deasupra ușii
 încatușate cu intrările la spate
 și lanțuri la praguri

tic tac, se leagănă timpul
 de parcă nu ne-ar cunoaște
 cu o precizie haotică, credem noi
 ce judecă și prin ceață
 alegerile
 cu singura condamnare arhicunoscută
 venerabila, în fața căruia mă închin
 uitarea,

tic tac
 totul e în regulă
 pentru că toate ușile se vor deschide până la urmă
 dacă nu azi

cu siguranță ieri
 au fost deschise
 să intre lumina suferinței
 încălecată de îngeri și demoni
 zornăind miile de chei
 ca să te atragă
 în capcana dintre dragoste și ură
 și să te convingă că singura virtute e păcatul
 și că tic tacul pe care-l vezi, de fapt
 îl auzi urlând
 și-l simți prin vene calde
 ca niște aisberguri
 tic tac ul
 poate fi salvarea echilibrului dintre bine și rău
 tic tac ul luminii cu întunericul
 rătăcirea eliberată din lanțurile piciorului ce
 bate în pragul ușilor
 legate cu intrările la spate,
 îmbrățișarea infernului închipuit
 după trezirea din hipnoza tic tac ului
 pe care-l încă mai văd
 agățat undeva pe acolo
 sau dincolo
 aici.

Nina VICIRIUC

DATORIE SACRĂ

Mă adâncesc discret în filozofia toamnei
 optimismul hoinărește prin lume
 caută fete oacheșe cu rochii obscene
 observ impasibil oameni ce mor
 ca datorie sacră față de cer și pământ
 speranța cercetează lumea de-apoi
 nimic palpabil posibil
 doar un strat amorf de pământ
 marșul anonim al cadavrelor
 ce-au înălțat pe spatele lor iarba
 au revărsat apa izvoarelor
 ce potolește arșița finală a gurii
 cântă spre Calea Lactee
 pianul lumii sonatele lui de cristal
 urarea de drum bun înspre cer
 sau bine-ai venit sub de pământ
 mie
 final călător

NAVIGARE

Navighez pe vasul imens de croazieră
 nu mai există pescăruși
 au renunțat să dea târcoale cadavrelor
 în față e albastru sus e albastru
 adâncurile ne fac din ochi
 sirene de ambe sexe își mlădie solzii
 până sub fereastra cabinei
 ochi de pești morți
 ne urmăresc discret
 stelele aspiră încă fum de Titanic
 unde mergem?
 întrebă senilii călători
 cu glasuri slabe de om
 nicăieri tună căpitanul
 cu ton prăbușit din înalt
 aurora boreală se așază
 definitiv peste piepturi
 frângând matusalemice aripi

SALCĂMUL

Apoi bat cu mintea și pumnii în poartă
 ascult resemnat cum timpul există

străzile se împiedică de mine
 întinsă pe trotuarul cu amintiri
 nimeni cunoscut nu se încumetă
 să-mi ridice aripa frântă
 ispitită de ideea veșniciei
 mă îndrept cu entuziasm
 spre capătul visului
 totuși mai bat într-o poartă
 pare a fi aceea a copilăriei
 tocmai i-a înflorit salcâmul
 a cărui trup mai demult
 l-am tăiat și ars
 într-o sobă sărăcăcioasă de țară
 încălzindu-ne la flacăra lui
 noi frații
 cu mărețe vise de viitor

PROMISIUNE

Azi voi fi extrem de cuminte
 tăceți naibii voi ploilor și tu toamnă
 dă drumul la flori cât cuprinde cămașa
 mâhnirea să-și mute stacojia paloare
 prin inima ori palatul dușmanilor
 și să nu se atingă nimeni de vinul bețivilor
 c-o să fiți condamnați la moarte prin sete
 pocnesc biciul moralei dar capătul
 șerpuitor
 mușcă din falca dreaptă
 unde țineam mai demult injuriile
 blestemele și Belzebut își făcuse
 marele cartier general
 ocupând nonșalant
 veacul meu de singurătate
 jocheu nemilos cu biciul fatidic în mână
 plesnesc nemilos ura toamna și viața
 iar spinarea lui belzebut se despică
 precum o nucă răscoaptă a toamnei

UNII

Unii se simt confortabil cu ei înșiși
 eu mă simt amenințată
 exorcizată
 expusă publicului neavizat
 fug cât pot prin cămăruța strâmtă
 de 2/2
 în patul de o singură persoană
 înghesuită și alungată din perne
 de pe salteaua super dormeo
 fabricată din puf și memorie sintetică
 lanțurile de la picioare
 zăngăne la orice pas
 îmi transmit să stau locului
 timpul mărșăluitului a trecut
 am rătăcit ochii prin lentile de sticlă
 i-am scăpat în infern
 acum ei văd în sfârșit totul
 pipăind în extaz cu iriși închiși
 lumina de la iluzoriul capăt al tunelului

Lucia PĂTRAȘCU

Romanul „Litera X” de Petre RĂU

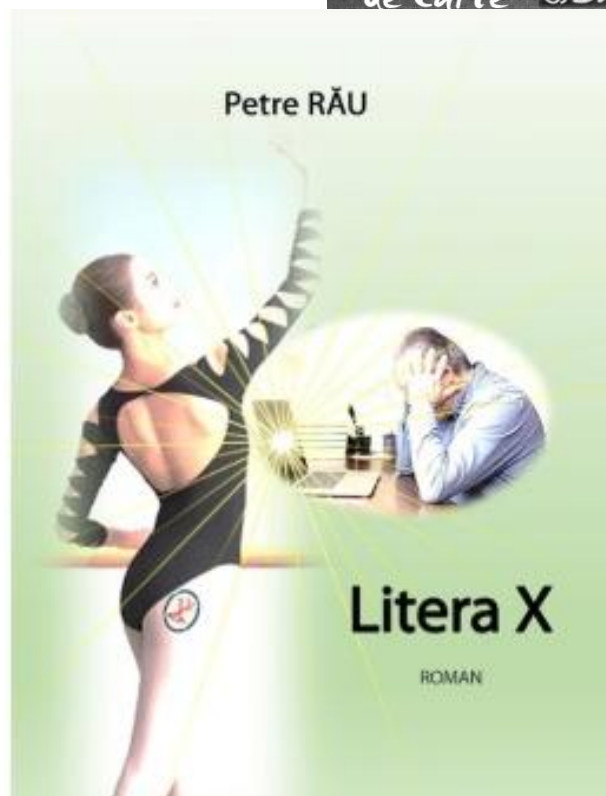
Volumul „*Litera X*”, publicat la Editura Info-RapArt, Galați 2022, cu o Prefață semnată de criticul literar A. G. Secară, este o proză specială, așa cum și-a obișnuit cititorii scriitorul **Petre Rău**. Sub forma aparentă a unui jurnal, autorul încearcă, prin glasul personajului său, domnul T., să precizeze acest lucru: „*M-am gândit mult dacă n-ar trebui să fac din povestea asta a mea o taină, o taină pe care s-o păstrez doar în mine, pe care să n-o mărturisesc niciodată nimănui. Poate de aceea mi-am ales un jurnal personal în care s-o înregistrez.*” (pag. 20).

Toată lumea știe că Petre Rău este un scriitor complet, cu un palmares literar impresionant, ca autor a peste 34 de titluri, care a parcurs aproape toate genurile literare cu poezie, roman, povestiri și povești, nuvele și monografii, umor, eseuri și aforisme, critică literară. Fără să uităm activitatea publicistică și editorială.

Un volum interesant prin maniera abordată. Poate fi un jurnal, așa cum îl denumește însuși scriitorul, deși faptul că autorul face un melanj de diferite situații/întâmplări petrecute în etape diferite, conduce mai degrabă la un fel de bilanț explicativ necesar sieși. Sunt diferite situații, unele pentru care omul acesta, ajuns la o oarecare vârstă, este mulțumit, deoarece strădaniile sale au condus la rezultate satisfăcătoare (pregătirea profesională, activitățile financiare și, desigur, recunoașterea celor din jurul său, primită de la cei care îi apreciază munca). Altele, ce își caută încă explicațiile și rezolvările.

Cum spuneam, un melanj de amintiri despre părinții săi, despre situația sa ca bărbat și soț, ca părinte. Despre matematică (marea sa pasiune) și despre IT-ul, ce s-a transformat în modul cert de a-și câștiga existența. Despre multiplele preocupări de a obține cele necesare traiului (salariat, meditator pentru pregătirea copiilor, editor, scriitor, inițiator de programe IT, de jocuri pe calculator, ...). Despre sudoku și poker. Deseori despre femei și relațiile cu acestea, analizând și explicând fiecare legătură. Și Elena - prima iubire, și fosta soție, și Mirela - profesoara de română, și Roza, și Cătălina (iată un nume eminescian ales de autor!). Iar dacă textul este presărat cu fragmente erotice amănunțite, există două/trei variante posibile: ori este cu adevărat pasionat de acest aspect descris și mărunțit, uneori, până la situații explicite (ceea ce, sigur, nu s-ar fi întâmplat la vârsta de 20/30 de ani), ori, ca un bun „negustor” de carte știe că o astfel de „marfă” nu se vinde dacă nu este presărată cu piperul picanteriilor. Ori amândouă, putând fi, desigur, o analiză a tot ceea ce înseamnă psihologia femeii cu referire la sex.

Volumul este, de fapt, o lucrare complexă, în care autorul nu pregetă să facă mereu câte un expozeu

pe diferite teme, pe care le leagă cu șnurul ademenitor al relației de iubire cu Cătălina. Ca să exemplificăm doar, începe cu sudoku, un careu cu cifre, ce poate părea doar o simplă joacă: „*ceva atât de simplu și de mareș, precum sudoku n-am întâlnit niciodată*” (pag.136) și de care nu s-a plictisit niciodată, trecând la *fractali*, figuri geometrice complexe, speciale, ce sunt parte absolut identică întregului din care provin și încheie cu pandemia de Covid și războiul din vecinătatea țării noastre. Astfel continuă cu toate subiectele pe care cititorul le va întâlni în carte și pentru dezvoltarea cărora autorul apelează la formula dialogurilor, pentru fiecare temă având un personaj capabil să fie curios și să-i asculte discursurile și explicațiile. Cu părintele Toni discută despre credință și despre minuni, cu George discută probleme IT, profilul firmei, dar și despre poker, jocul plin de tentații și capcane. Cu Cătălina, despre sex și iubire. Dar cel mai important dialog, cel cu sine însuși, când discută intens despre întreaga biografie a vieții sale cu urcușuri și coborâșuri. Și atunci când în paginile cărții apar diferite alte personaje, naratorul, domnul T, face diferite analize și autoanalize psihologice, situându-se între „aici” și „acum”, ori între bine și rău.

Volumul are un titlu incitant. Dacă vom analiza explicațiile referitoare la tatuajul cu litera X, vom afla că: „*X - în interiorul cercului apare ca un semn ce-și are semnificația „un om în interiorul coajei sale”. Reprezintă unitatea celor două lumi, semnul crucii, al luminii. Potrivit unui număr de cercetători, este semnul Logosului ca un microcosmos, răstignit în spațiu, un semn magic important, a zecei Arcană a Tarotului - Roata Norocului. În matematică, un număr ocult ascuns, etichetat 10. Simbolizează înclinarea Crucii Sf. Andrei.*”

(continuare în pag. 24)

Iată cum alegerea acestui titlu pentru acest volum, „**Litera X**”, capătă o semnificație specială, ce începe ca o salvare cu prezența ei într-un tatuaj intim pe trupul Cătălinei, iubita care, prin dragostea ei, ar putea repara sufletul rănit al acestui bărbat și se încheie cu jocul celor o mie de puncte, care, într-un tragism de nestăpânit, se împărștie și se adună sub forma acestei litere, într-un loc geometric bine stabilit de conturul cercului ce nu permite risipirea lor. Se aseamănă cu gândurile, ce vin și pleacă într-un joc neprevăzut înscris în cercul/sfera finită, care este viața fiecăruia, cu rele și bune și-și urmează implacabil drumul. De fapt, un drum fracturat adesea, o intersecție în formă de X, cu mai multe drumuri, dintre care fiecare cititor va fi nevoit a-l alege pe cel potrivit. Un fel de X, *ca și drumurile-n cruce, ce te cheamă a te duce, să-ți arate-n depărtare bucurii sau disperare* (l.p.). Un drum pe care fiecare cititor îl va alege pentru „*eroul narator*” (a.g.secară), ori pentru sine. Faptul că domnul T povestește personal (el face, el spune), împletind și secvențe din viața autorului, dă caracteristica de jurnal scris ca o mângâiere într-o perioadă grea pentru toți (panică, pandemie, izolare, război).

Acest volum, acest jurnal, este o carte a iubirilor, începând cu Elena, colega din clasa a opta: „**Îmi amin-team cum treceam unul pe lângă altul și de fiecare dată aveam pregătite câteva cuvinte pe care urma să i le adresez doar ei, însă de fiecare dată cuvintele mi se opreau pe buze,**” (pag.23), colegă, pe care, peste ani, o întâlnește întâmplător: „**Acum era femeia ușor grizonată și cu aceeași seriozitate matură pe chip... în secunda următoare m-am simțit cuprins de două brațe moi, brațele la care am visat și după care am tânjit o viață întregă.**” (idem), ajungând în actualitate la Cătălina: „**Cătălina își dorea un copil de la mine. Când mi-a spus, mărturisesc că nu mi-a displicut. La scurt timp însă m-am speriat rău... Să am un copil la vârsta mea? Și mai ales cu o femeie de nici treizeci de ani?**” (pag. 15).

Este o carte ce poate induce o nuanță de tristețe (cu trădări, neputințe, pierderi financiare sau sufletești, cu căderi și înălțări) de parcă orice realizare în viață nu poate avea parfumul reușitei, fără iubire: *Dacă iubire nu e, nimic nu e*. Și totuși, cititorul constată că *speranța moare ultima*, atunci când aceste experiențe de viață, numai bune de așezat în paginile unei cărți, își găsesc în condeiul scriitorului Petre Rău sinceritatea, hotărârea și curajul de a le trimite în lume. Ele nu rămân taine ale dezamăgirilor, ale disperării, ci îmbracă forma cuvântului scris și pleacă spre cititori.

Este o carte a singurătății și a deznădăcinării, acum când lumea își schimbă traiectoria și face schimb de copii. Ai noștri pleacă acolo, ai lor vin aici și peste tot rămân părinți triști și singuri, care își caută puterea de a merge mai departe chiar și atunci când picioarele nu mai vor și doar mintea plimbă gândul întrebărilor: de ce?

Este o carte a speranței și mai ales a destăinuirilor: „**Taina pe care o păstrezi este doar a ta, cea pe care o împărtășești devine și a altora.**” (pag.20), prin care, vrând, nevrând, cititorul devine confidentul de serviciu: „**Tot adevărat e și faptul că este reconfortant să găsești într-un confident un ajutor, o mângâiere de care oricine, într-un moment din viață, simte că are ne-**

voie.” (idem).

Este o carte mesaj (chiar se spune că litera X are multe semnificații speciale, printre care „scrisoare”). Scriitorul Petre Rău încheie sugestiv acest volum cu o scrisoare lungă scrisă de domnul T (domnul Tată?), adresată fiului său Cosmin: „...**dar am dorit cu tot dinadinsul să pun totul pe hârtie, neapărat să rămână scris**” (pag. 261).

Volumul „**Litera X**”, semnat de scriitorul **Petre Rău** este, de fapt, o lecție de viață a unui om care are o vastă experiență în toate aceste domenii, pe care le-a stăpânit și prin care a avut realizări și ascensiuni puțin prevăzute de către copilul din Nicorești, inteligent și ambițios, pentru care în viață a funcționat din plin sloganul: „*om sunt și nimic din ceea ce este omenesc nu-mi este străin*”. Este un volum scris cu intenția de a demonstra cuiva, celor care n-au vrut sau n-au știut să-l păstreze aproape, că este trezorerul unor capacități, ce se vor irosi inutil odată cu trecerea timpului. O dureroasă lecție de viață!

Mihaela PODUȚ IENUȚAȘ

*

Mai știi brândușile de toamnă,

Și păducelul lângă drum?
Mai știi un asfințit pe dealuri?
Și anii, câți s-au făcut scrum?

Mai știi tu, calul azuriu
Și oile bățând în mov,
Și era frig, era târziu,
Iar noaptea ne chema-n alcov?

Mai știi romanul scris în noi,
Sfârșitul lui, de tine ales?
Ori, poate a fost ales de mine,
Trădarea când ți-am înțeles.

Apoi, pe drumul la răscruce,
Spre stânga tu, spre dreapta eu.
Am reușit cumva a duce,
Destinul cum a fost: bun, rău.

Din când în când, scoteam din plicuri,
Îngălbenite amintiri,
Dar tot mai des uitam de ele,
La ce-mi mai foloseau iubiri?

Dar, după atâtea zile seci,
Cam prea târziu, cam prea spre seară,
Un foc mai mare s-a aprins,
Și îți spun, adio, întâia oară.

Un dor venit de nicăieri,
Mai dureros, mai neînțeles,
A vieții poate provocare,
Oricum, pe veci eu l-am ales.

*

Iarba era palidă și-atunci,

Într-un cearcăn, se zvântau răspunsuri,
În vârtejuri, frunze, cu apus,
Își fardau nostalgice surâsuri.

Din orașul gri, cu umeri strânși,
Către dealuri își făceau cărări,
Vechi melancolii, dor de-nțelesuri,
Căutând un mâine, pentru ieri.

Iarba era palidă și-atunci,
În răscruci, dansau tăceri, sub lună,
Domolite iele și cumiști,
Calea, cui ar fi putut să țină?

Pași hai-hui și colbuiți de zări,
Au strivit pe dâmburi de rugină,
Feriga uscată. Și așa,
Amintirea a lăsat să vină,

Ce cătau, în noapte, ochii goi,
Ce-ascundeau sub pleoape viorii,
Ce șopteau și nu știau c-o fac.
Știi? Povestea asta, aș vrea s-o știi.

Iarba era palidă și-atunci.
Un păianjen se-mbrăcase-n brumă.
Un răstimp a fost, între tăceri.
Prin ferigi, încă se vede urmă.

*

De voi pleca cumva departe

Și nu voi apuca să spun,
Pe drumul dintre două sate,
Găsiți un loc, să fie bun.

Să stau sub un stejar, la umbră,
Și ghinde să încolțească-n mine,
Și nu-mi ciopliți o piatră sumbră,
O cruce dintr-un lemn, e bine.

De-o trece cineva pe cale,
Să-și pună grijile pe-un ram,
Să se așeze-n iarba moale,
Să-și amintească cum eram,

Zâmbind trecutului în care,
Prin colbul drumului treceam,
Și-o vorbă pentru fiecare,
Și om și pom, le împărțeam,

Chiar dacă îmi era povară,
Un suflet greu, înlăcrimat,
Ce n-a mai rezistat să doară,
De câtă dragoste a purtat.

*

Să nu râzi de nebuna ce culege umbre

Acoperidu-și goliciunea cu
Fâșii de realitate și vis
Însăilate anapoda
Să nu râzi când dansează în ploaie și apoi

Plânge lângă curcubeu
Ca în fața unei porți închise unde
Revine mereu
Să nu râzi când trece lipită de ziduri

Înflorindu-și în palme
Sângeriitrandafiri
Să nu râzi

Ea simte atunci cum
În piatra nepăsătoare
Zvâcnește ceva
Nu-și aduce aminte ce
Dar doare

Acolo și în tremurul bărbiei
Să nu râzi când din albul ochilor goi ies
Sic însăși ademenitoare năluciri
Când tace o melodie tristă
Zâmbind
Tu știi că
Ea din umbre toarce lumină și îmbracă
Toate stelele stinse în iarbă?

Mioara PĂGUȚE

Așa a fost să fie

(Fragment din romanul MAKTUB)

- Păi, să-ți împrăpătez memoria, dacă ai uitat... tata care voia să ne vadă la casa noastră, că așa erau vremurile în comunism, altminteri eram privite ca femei proaste, urâte sau ușoare, s-a mobilizat să aducă în vizită diverși nepoți ai colegilor de munca sau prietenilor. Nu-ți amintești cum ne stricam de râs când unul a venit cu șosetele desperecheate, când altul se uita pe pereți când vorbea și necheza a râs la fiecare cuvânt, iar noi ne duceam pe rând la bucătărie să ne descărcăm de râs, ba a venit într-un final și tata că nu se mai putea abține și atunci l-am rugat să înceteze cu plimbatul „prinților” pe la ușa noastră. Găsise și mama unul, nu știu pe unde, care avea apartament și covor persan, lucru rar pe atunci, și mă tot freca la cap că nu mai găsesc așa partidă, mie nu-mi plăcea, că deja avea chelie la 30 de ani. S-au liniștit o perioadă, apoi strecurau subtil câte un apropo când mie, mai nou, când ție, poate, poate una se gândește la maritat... Ca să termin cu circul, le-am spus că dacă îmi găsesc un băiat înalt, brunet, cu mustață și ceva mai mulți neuroni în creier, îl iau de bărbat. Și au găsit! Pe Iustin! Un băiat care era mecanic auto la o firmă unde lucra nenea Pavel și soția, prieteni cu ai noștri. A apărut într-un moment nepotrivit, știi și tu că tata tocmai era în spital și toată familia agitată. Nenea Pavel l-a adus într-o după amiază, când eu mai mult împungeam decât zâmbeam din cauza griii pentru tata, un băiat subțirel, năltuț, simpatic, dezghețat la vorbă. Mă întrebi ce am simțit?! Vid în inimă, dor și nostalgie, suflet de frunză spulberată de vânt rece, asta simțeam și probabil de asta nu acceptam pe nimeni. Apoi a venit boala tatei, spaima și conștiința mea încărcată că moare și nu s-a bucurat de nepoții la care visa, așa că am acceptat când nenea Pavel l-a adus pe Iustin. Un băiat cu părul șaten, subțirel, înalt, cu un zâmbet în colțul gurii și cu ochi căprui, o privire care exprima inteligență, hainele pe el curate și îmbrăcat cu gust, nu zic că nu mi-a plăcut, am stat de vorbă mult în camera mea, mi-a spus de la început că provine dintr-o familie nu prea înstărită, orfan de la 2 ani și cu 6 frați, terminase liceul la seral pentru că muncea să se poată întreține, părea totul ok până l-am întrebat câți ani are. Cu trei mai puțin ca mine și brusc mi-am imaginat că eu la șaptesprezece ani mă uitam pe sub gene la câte un coleg, iar el, cu mustața nemijită, alerga mingea pe maidan, hi, hi, m-am scuzat pentru că nu m-am putut abține din hlizit, spunându-i că sunt mai coaptă și a cam venit degeaba. Nu s-a speriat de modul meu de a vorbi direct, ba a insistat să ne mai vedem și dacă nu o să fie mai

mult, măcar rămânem prieteni pentru că mă place. L-am suspectat de interes și dacă nu intervenea nenea Pavel, sfătuind să mai vorbim, să ne cunoaștem mai bine, i-aș fi tăiat elanul imediat, dar o parte din neuronii mei erau lângă tata la spital, așa că am amânat să iau o hotărâre pe loc. Cu gestul ăsta mi-am semnat sentința, de a doua zi Iustin a fost prezent zilnic în casa și viața mea; câteodată mă întrebam dacă e bine ce fac, dacă nu cumva mă vrea pentru starea mea materială, diferența de vârstă mi se părea o piedică pentru că nu mai fusesem în această situație, dar de ce să mint, mă simțeam bine în compania lui, era vesel, isteț, plăcut, cu bun simț, aveam conversații interesante, era atracție, însă nu simțeam ceea ce nu simțisem decât o dată în viață. Totuși, cred că omul simte când aceea persoană care îi va schimba viața îi apare în cale, cred că subconștientul îl anunță. În ziua în care l-am cunoscut prima dată, seara stând pe balcon, fumând o țigară și gândindu-mă concentrată la întâlnirea cu el, am simțit ceva ciudat, ca și cum cineva mi-a pus o manta lungă pe umeri. Nu m-am gândit prea mult la ce mi s-a întâmplat, cu timpul chiar am uitat, însă în ziua înmormântării lui, după ce am ieșit pe poarta cimitirului. Am simțit cum acel cineva care mi-a așezat mantaua. mi-a luat-o de pe umeri. Experiența asta și încă vreo câteva pe care le-am avut în timpul vieții m-au determinat să cred în paranormal, am început să citesc chiar și psihologie, să caut răspunsuri pentru că eu, care sunt realistă și găsesc explicație la ce mi se întâmplă, nu-mi găseam răspunsurile. Tot citind și instruindu-mă am înțeles ce înseamnă *karma* și efectul bumerangului, vezi tu, în comunism știam doar de la religie și probabil prin genele moștenite, că trebuie să fim buni și să ne pese de faptele noastre.

Dar să mă întorc în timp, tata a venit de la spital și s-a ocupat de Iustin care era nelipsit din casa noastră. Chiar mă bucuram, gândindu-mă că o găsi tata un defect și mă scutește de discuții dacă îl „rezolv” și pe ăsta, dar se părea că băiatul ăsta a fost „validat” și știi că tata se pricepea la oameni. Atunci am început eu să fac pe nebuna, că e diferență de vârstă, că o fi, că o păți, știi și tu că erai acolo și ai auzit când totul a culminat cu vocea tatei, pe ton ridicat și privirea care scăpăra scânteie: „Eu m-am saturat de ifosele tale, ai făcut destule prostii, crucea mă-tii, pe ăsta îl iei că acum așa zic eu, n-ai știut să te porți civilizată cu ăla, alții nu ți-au plăcut și ai strâmbat din nas, ce, te crezi vreo prințesă?!”. Mama tăcea, iar ăsta era semnul că îl aprobă și atunci nu am avut curajul să mă opun, să le spun că eu caut acel om special așa cum îl înțeleg eu. Tu, văzând că se amplifică scandalul, ai ieșit pe ușă rapid să nu urmezi la rând, așa că m-am dus în camera mea să-mi fac ordine în gânduri. Am înțeles că tata, trecând printr-o operație grea. se gândea la timpul care i-a mai rămas și voia să ne știe „în rândul lumii”, poate voia să țină în brațe nepoți, poate chiar văzuse în băiatul ăsta ceea ce eu nu vedeam, că prea au discutat mult singuri, lucru pe care nu l-a făcut cu nimeni altcineva, mult mai târziu am aflat că Iustin a vorbit întâi cu el și apoi cu mine de căsătorie

(continuare în pag. 27)

Și uite așa s-a făcut și nunta...

- Erai o mireasă atât de frumoasă! Zâmbitoare cu toată lumea, delicată și emoționată, nu am spus-o numai eu, însă dintre toți nuntașii eu am fost singura care am sesizat tristețea din spatele zâmbetului, am văzut, când nu te supravegheai, cum zâmbetul și lumina din ochi îți păleau, iar privirea coborâtă pe fața de masă era dusă departe, neavând nimic comun cu petrecerea din acea seară. Mama de la București a observat ceva și venind lângă noi te-a întrebat de ce ești tristă.

„N-ați vrut să mă mărit? M-am măritat!”

Răspunsul tău ne-a cutremurat pe amândouă, ea și-a dat seama că nu-l iubești, eu mi-am dat seama că încă îl iubești pe celălalt, că nicio clipă nu l-ai uitat și că zilnic te macină pe dinăuntru. Atât m-a durut durerea ta, încât mi-am jurat să nu mă implic niciodată emoțional. Știu, era o prostie să gândesc asta, însă poate atunci s-a instalat în mine frica de eșec și decepție sentimentală.

Bogdana BACIU

Jurnalul iernii noastre

Dragul meu drag, îți mai aduci aminte cum ne-am cunoscut?

Iubirea are anotimpurile ei. La noi a început într-o iarnă bogată în troiene, fulgi de gheață măiestrit desenați de univers, brazi împodobiți, colinde și jucării.

Soarta ne-a adus împreună în ziua magică a Crăciunului. Familiile noastre fuseseră invitate la aceeași petrecere. Aniversarea copiilor gazdei aduși pe lume în sfânta zi a nașterii Domnului nostru Iisus Hristos. Nu a fost o întâlnire foarte plăcută; m-ai tras de cozile frumos împletite de mama mea. De ce? Voi ai ursulețul de pluș pe care Moșul mi-l pusese sub brad. Pachetul era învelit cu o hârtie roz și era legat cu o panglică roșie ca focul. Acest lucru nu a contat. Ursulețul de pluș ți-a plăcut mai mult decât mașina de pompieri destinată ție. Eu am plâns și tu ți-ai cerut scuze cu jumătate de gură, după o atenționare a mamei tale. Târziu, peste ani, când am ajuns pentru prima dată în casa voastră din centrul orașului, am văzut că aveai numai mașini și mașinuțe în jur. Tatăl tău fusese un mare industriaș, avea o fabrică de construit mașini. Ți-a lăsat-o ție, dar tu ai dăruit-o muncitorilor care au lucrat atâta timp în ea. A doua oară, când ne-am întâlnit, erai într-o bibliotecă. Era tot iarnă. Prietenele mele se îmbrăcaseră prea subțire pentru vremea de afară și au hotărât să intram într-un loc cald, plăcut și unde, un ceai aromat ar fi fost binevenit.

Lângă un brad frumos împodobit, citeai o poveste unor copii cu obraji rumeni și cu ochi strălucitori. Era povestea unui ursuleț de pluș și a unei fete cu fundițe în păr. Atunci, împinsă de la spate de însoțitoarele mele, te-am salutat și ți-am cerut cartea. A fost primul tău cadou pentru mine. ...

Iarna următoare, pe un viscol puternic, caila abia trăgeau trăsurile pe bulevard, ne-am căsătorit. Zurgălăii

prinși la căpestrele cailor ne-au cântat tot drumul...

Acum este iarnă, iară. Te-am invitat la plimbare pe aleea principală a parcului din oraș. Suntem aproape singuri. Doar fulgii mari cad ca niște aripi de îngeri peste cetina cea verde, care ne acoperă capetele. Pe umbrela care ne protejează un pic s-a format un acoperiș alb, ce cade la fiecare mișcare a brațului tău. Când îți dau vestea cea mare, în curând vom fi trei, mă învârti într-un vals al fulgilor de nea, care ne înconjoară.

Este târziu și închid călimara cu cerneală. Mai am atâtea lucruri de notat în jurnal, lucruri care or să vină odată cu alte ierni, fulgi de zăpadă, întâmplări mărunte de zi cu zi, brazi împodobiți în suflet și în inimi și bucurii fel de fel.

Constantin Bejenaru-BECO

Ochi Liber

Se-apropie Ziua când voi deveni
 Frate cu Arborii, Fluturii, Delfinii și Păsările;
 Se-apropie Ziua când voi conștientiza că
 Și în capul Elefanților, Șerpilor, Câinilor și Pisicelor
 Acționează-funcționează o „Centrală
 Care le dăruiește deseori plăcere și bucurie
 sentimentelor”
 Și chiar miligrame de fericire;
 Se-apropie Ziua când pe Ceriul din
 Inima Sufletului meu teleleu îl voi
 Vedea cu Ochi Liber pe Dumnezeu.

Dumneaei Poezia

Puls al Timpului preluat de candoarea
 Poetului, stă ascunsă și apare unde și când
 Nu te aștepți, Dumneaei POEZIA –
 Fereastră prin care poți Vedea Uni(c)VERSUL
 Modalitate de-a alina și-ncânta Inima,
 Trupul și Sufletul. De-a insufla miraculos
 Credință în Adevăr și-al Vieții folos
 Întru-mplinirea Căii Omului + Muntele
 cel mai frumos.

Balada Limbii Române

Gândesc, simt și visez în Limba Română
 Sonoră, suplă, sugestivă. Cea mai frumoasă
 Și singură dintre Limbile Pământului
 Care, după cum i s-a relevat Duhovnicului
 meu literar, Alex Ștefănescu, este
 vorbită de îngeri în Rai.

Biografie hiperboreeană

Când am ieșit în Lume din Lada de
 Zestre hiperboreeană ce mi s-a dăruit
 La Născare, cea care mi-a înmânat
 Foaia de parcurs la plecarea a fost
 Mama Mare, Bunica din partea Tatei,
 Bunicul din partea Mamei – Tata Mare
 Dându-mi vigoare, inefabilă demnitate
 Și aripi stelare să survolez sus,
 Cât mai sus orice zare în care
 Dumnezeu aude cum îi zâmbește și-L
 Slăvesc din petale solare!

Mișcare teribilă

Neant frig existențial, difuze umezeli
 Șușotitoare țâșnesc din spațiul virtual
 Într-o Teribilă Mișcare de un satanic ritual
 Țintind c-un glonte scriptural
 Să-mpuște Jițul imperial la Masa
 Recuperatoare a Noii stări de Sărbătoare.

Rugă

Nu din Țărănă, ci din
 Plasmă, refă-mă, Doamne, ca să beau
 Spațiu și Timp, să fiu fantasmă
 În cuantic și galactic
 OLIMP.

Chiar și...

Chiar și-un grăunte de
 DUH, cât un bob de
 Muștar sau inibahar
 Zgâlțâie din țâțâni
 Porțile iadului !

Felicia Ana-Maria STAN

Cafea amară

Vino în vizită prin gândul meu,
Te aștept la o cafea neagră, amară,
Împreună să povestim destinul tău,
În ciuda vremii reci de afară.

Să-mi spui durerea din piept ce-ți arde,
Ca un foc care te mistuie încet,
Și chiar de-o lacrimă pe obraz îți cade,
Voi păstra în taină al tău secret.

Vino pe aripi de dor la mine-n gând,
Se răcește cafeaua încă fierbinte,
Atâtea cuvinte te aud înșirând,
Încât m-aș pierde în privirea-ți cuminte.

Câte vorbe ți-aș mai spune

Câte vorbe ți-aș mai spune,
Într-o zi cu picături de ploaie,
Stând pe banca din grădină,
Să nu se vadă lacrimile și roaie.

Câte vorbe ți-aș mai spune,
Când zâmbetul mi-e soare,
Și chiar dacă mai apune,
Voi zâmbi știind că doare.

Câte vorbe ți-aș mai spune,
Când iasomia ar fi în floare,
Dar viața trece, soarele apune,
Și timpul te cerne prin uitare.

Din doi străini

Ne vorbim prin suflet și ne iubim,
Ca frunza verde de măslin în iarnă,
Și din toată inima ne dorim să fim,
Doi fulgi de zăpadă care se topesc în palmă.

Din doi străini va înflori iubirea,
Pe care ne-o dorim atât de mult,
Poate împreună ne-a fost menirea,
Să împletim iubirea fără să fi știut.

Tu să te sprijini de mine când te doare,
Te voi susține cât o să pot de mult,
Vom străluci împreună sub soare,
Și ne vom reface din același pământ.

Din flori de tei

S-au născut din flori de tei,
Ochii mei și ochii tăi,
Apoi au înflorit împreună,
Împletind frumoasă cunună.

Și din tei s-au tot născut,
Iubiri cu un frumos trecut,
Flori sub care s-au sărutat,
Îndrăgostiți cu sufletul curat.

Doar amintiri din noi vor rămâne,
Și rădăcini cu un glas anume,
Poate și banca veche ruginită,
Martoră că ți-am fost iubită.

Se vor naște din noi iubiri,
Sub calde și galbene amintiri
Vor cădea ca florile de tei,
Prin anotimpuri, vrei nu vrei...

Dorință

Iubește-mă în câmpul cu lavandă,
Îmbracă-mă în rochie violet închis,
Pune-mi în părul negru o ofrandă,
De-un alb imaculat sau roșu deschis.

Ia-mă de mână sub cerul albastru,
Și plimbă-mi inima întreg pământul,
Să ne pierdem în haos și dezastru,
Să fim legați ca litera și cuvântul.

Cuprinde-mi inima și ascunde-o,
Unde marea sărută cerul fără nori,
Cuprinde-mi dragostea și aprinde-o,
Ca soarele când arde sărutul în zori.

Încă o toamnă

Și ce dacă copacii plâng,
Fiindcă toamna îi dezbracă,
Și ce dacă în brațe nu te strâng,
Iar inima de dor îmi seacă?

Cărui anotimp să-i spun,
Tot ce-n suflet se topește,
Și-n care carte să mai pun,
Trecutul care ne unește?

Cărei toamne să-i mai cer,
O tinerețe să-mi aducă,
Și prin câte ierni cu ger,
Îmi vei fi în noapte nălucă?

Din ochii mei căprui ti-aș da,
Un soare doar pentru tine,
Și încă o viață aș colinda,
Pe chipul tău cu riduri fine.

Petre RĂU

Fetița îndrăgostită de Pitagora (fragment de roman în pregătire)

N-a crezut niciodată că va avea un copil-problemă. Și încă fetiță! Îi era mamă de zece ani, totul decursese bine până la această vârstă, dar acum nu știa ce să mai facă să se apropie de ea. Înțelegea din ce în ce mai pregnant că nu reușea s-o crească singură. Fetița devenise încăpățânată, chiar obraznică, o mințea într-una, nu numai pe ea, ci și pe profesorii ei, cei care apucau să i se plângă pe acolo pe unde o întâlneau, inclusiv să o sune la telefon și să-i spună prin ce clipe de coșmar trec atunci când au de-a face cu Riana.

Unde ai mai văzut o fetiță din clasa a cincea să-și scuipe colegii? Mulți credeau că ea, ca mamă, nu s-a ocupat îndeajuns de educația copilului ei. Cei mai mulți o considerau pe ea vinovată de toate năzbâțiile pe care le făcea fetița ei. Ca și cum ea o învățase să-și lovească colegii, să-i îmbrâncească pe scări, să le adreseze cuvinte urâte, să țipe la ei. Într-o zi i-a spart buza colegului de bancă, aruncând după el cu penarul. Desigur, a fost izolată imediat în fundul clasei, singură în bancă, dar tot nu s-a liniștit.

Printre atâtea alte ciudățenii, într-o zi află că, în curtea școlii, fetița ei a atacat un băiat dintr-a șasea, deci mai mare decât ea, pentru că trecuse în viteză pe lângă banca pe care stătea și-i ciufulise părul, desfăcându-i codița la care ținea cu sfințenie. A alergat după el și, după ce l-a prins, s-a agățat de brațele lui smucindu-l și zdruncinându-l și nu i-a mai dat drumul până nu l-a pus la pământ. Băiatul s-a speriat și, deși părea destul de voinic, pesemne că n-a vrut să-și pună mîntea cu ea. În schimb, a reclamat-o la dirigintă.

Dar astea sunt doar lucruri care se întâmplau la școală și pe care Rose le putea afla cel mai des de la diriginta fetiței, care obișnuia să o sune de fiecare dată să-i spună ce năzbâții a mai făcut Riana. Uneori însă o sunau și părinții, ba chiar și copiii, înștiințându-o de cele întâmplate legate de comportamentul absolut incalificabil al fiicei sale. Plângerile erau multe și nu o singură dată i s-au sugerat amenințări că pe fiică-sa o va paște cel mai probabil o școală de reeducare pe undeva departe de micuțul orașel, dar din cale afară de fistichiu, în care trăiau.

*

Nimic n-a funcționat din tot ce a încercat Rose să rezolve cu fetița. Apuca doar să-i smulgă câte o promisiune că anumite lucruri nu se vor mai întâmpla,

dar niciodată lucrurile nu evoluau în bine. Copila încerca însă de fiecare dată să-i explice mamă-sii, cu suficiente detalii și argumente, câtă dreptate a avut ea să procedeze așa și nu altfel. Rose n-a obținut de la ea nicio promisiune fermă că se va cuminti, că nu o s-o mai supere cu faptele ei prea băiețoase și adesea ieșite din comun. Dacă o vedea că ajunge la lacrimi, o apuca și pe ea plânsul și, de cele mai multe ori, sfârșeau prin a se îmbrățișa, cu speranța că în viitor lucrurile se vor îndrepta de la sine.

Mama se calma prima. Avea o putere extraordinară de a depăși orice supărare, de a trece ușor peste orice dispută în controversele cu fiica ei.

Problema era că acasă fetița nu-și pregătea deloc lecțiile. Riana era o fată înzestrată cu o minte de aur, reținea aproape tot din ceea ce se predă la clasă și asta în ciuda neastâmpărului ei obsesiv, căci în timpul orelor nu deranja pe nimeni și asculta cu atenție tot ce explica profesorul și ce comentau colegii ei atunci când erau consultați, ba chiar participa și ea cu completări exacte sau răspundea cu precizie atunci când era întrebată. De aceea, în ciuda tuturor belelelor pe care le afla mama ei în legătură cu ea, avea note bune la școală.

Acasă Riana suferea de o lenevie incurabilă. Nu avea chef de nimic. Degeaba o îmbia Rose cu tot felul de idei spre preocupări cu care și-ar fi putut ocupa timpul, degeaba o invita în fel și fel de vizite sau plimbări prin oraș sau prin împrejurimi, ea prefera să trândăvească în casă, ascultând mai tot timpul muzică, o muzică pe care mama ei n-o înțelegea și, desigur, n-o adora deloc.

Dacă, drept pedeapsă, i se interzicea câte ceva, Riana prefera să se izoleze, să stea ceasuri întregi în pat cu ochii-n tavan, rareori cu ochii pironiți în televizor sau în vreo carte. Rose nu putea înțelege însă cum, de plictiseală, fetița ei nu se apuca de ceva anume, nu neapărat de lecții, dar măcar să facă ceva, de pildă să deseneze, să picteze, să scrie poezii sau orice altceva, numai să iasă din starea de letargie în care se scufunda ceasuri întregi.

Odată, după o boacăină mare la școală, Rose a închis-o în camera ei și i-a interzis toate distracțiile. În prealabil i-a scos televizorul din cameră, ceasul cu radio, calculatorul, i-a confiscat telefonul și i-a adunat grămadă toate cărțile de școală, depunându-le pe măsuta ei de lucru. Fetița însă nu s-a atins de nimic până seara, când a trebuit s-o invite la cină. Rose își făcea drum prin camera ei, să asculte sau să vadă ce face. Nu se mișca însă nimic. Riana a stat patru ceasuri cu ochii ațintiți pe pereți, s-a jucat cu degetele, cu un colț de cearșaf sau cu marginea patului, părea că admiră cele zece cifre de la 0 la 9 înșirate pe un panou lung prins pe peretele de care era lipită marginea patului, dar n-a deschis nicio carte, niciun caiet, n-a răsfoit nicio revistă din biblioteca de lângă pat, n-a mișcat nicio hârtie de pe birou, ceva pe care să scrie sau să deseneze ceva, absolut nimic nu s-a clintit din jurul ei.

Rose era dispusă să încerce orice, deja

(continuare în pag. 31)

credea că ajunsese o mămică disperată. Cu destulă rețineră, mai mult din curiozitate dar și dintr-un oarecare interes care-i dădea ghes de la spate, s-a interesat și a aflat că există școli-internat pentru copii cu probleme de comportament, dar puține lucruri a putut afla despre ce înseamnă acestea și ce se întâmplă în spatele lor. Îi era mare rușine să întrebe pe cineva, s-ar fi simțit ca și când chiar ar fi vrut să se elibereze de povara pe care i-o pricinuieste fiica ei. Îi era frică să caute o instituție cu regim special pentru astfel de probleme. Îi era frică să se intereseze deschis despre ce alternative ar putea avea un părinte care se confruntă cu așa ceva.

Fetița părea imună la sfaturi, în schimb adora implacabil plictiseala. Mama ei a dus-o la lecții de înot, dar după o lună de zile Riana a renunțat. A încercat și cu dansul artistic, dar, la fel, a clacat. Apoi i-a luat un antrenor de șah, dar iară a fost un eșec, deoarece, după ce Riana a învățat relativ repede jocul, i-a cerut mamei sale să renunțe la profesor, declarându-i că se poate descurca singură, doar călăuzindu-se din câteva cărți de care făcuse rost între timp, sau chiar de pe internet. O perioadă de timp chiar se apucase să joace șah singură cu calculatorul. Numai că, la un moment dat a renunțat și la șah, motivând că s-a plictisit.

*

Când fetița ei era mai mică, i-a desenat pe hârtie câteva puncte și a pus-o să unească oricare două dintre ele cu câte o linie dreaptă. Fetița a rămas încântată de problemă, a considerat-o distractivă și se grăbea mereu să-i dea rezolvarea pe loc.

Într-o după amiază, pe când Riana avea doar câțiva anișori, nu mai mult de 4, i-a pus pentru prima oară în mână un creion și câteva foi volante pe care să deseneze ce vrea, a observat că stătea ore întregi în fața colii albe și nu mâzgălea nimic. Ca s-o determine să deseneze ceva, i-a fixat chiar ea două puncte pe hârtie și i-a arătat cum să le unească printr-o linie dreaptă. Fixându-i alte două puncte, Riana a știut imediat să imite ceea ce văzuse la mama ei și a unit cele două puncte. Joaca s-a repetat de câteva ori și Rose a constatat că Riana deja nu mai avea nicio problemă cu astfel de încercări.

Atunci i-a venit ideea să fixeze trei puncte pe hârtie. Riana, din proprie inițiativă, le-a unit pe toate trei prin linii. Apoi, i-a fixat patru puncte și iarăși Riana le-a unit pe fiecare două dintre ele cu câte o linie. Abia atunci Rose și-a dat seama că de fapt descoperise un fel de joc pe care fetița ei îl înțelesese și-l plăcea. Nu s-a mirat prea mult când, mai spre seară, fetița a venit la ea și i-a cerut să-i mai deseneze câteva puncte. Joaca s-a prelungit ceva vreme, iar atunci când i-a fixat pe hârtie, pentru a doua oară, cinci puncte, Riana i-a spus că va desena imediat cele zece linii drepte. Desigur, n-a mirat-o că știe acest număr, cunoștea bine că fetița ei știa să numere și a crezut că memorase asta din încercările anterioare. Numai că, a avut surpriza, atunci când la următoarea încercare i-a desenat șapte puncte și Riana, numărându-le imediat, i-a spus că trebuie să deseneze douăzeci și una de linii. A întreat-o, surprinsă, de unde știe asta. Riana i-a spus că a luat jumătate din înmulțirea lui 7 cu 6.

-Cum așa? a sărit Rose, vădit nedumerită.
Știa că fetița ei stăpânește bine tabla înmulțirii încă din urmă cu un an. Ce nu înțelegea ea era de unde scosese fetița ei regula aceea.

-Păi, la 5 puncte trebuie 10 linii, răspunse fetița. Adică jumătatea lui 5 înmulțită cu 4.

-Cum? sări și mai nelămurită Rose. Atunci, dacă îți dau 6 puncte, tu câte linii trebuie să tragi?

-15 linii!

-Hai să vedem!

Și au experimentat asta direct pe foaia de hârtie. Abia atunci s-a lămurit Rose că fetița ei descoperise o regulă simplă, aproape banală, ca să aibă un control asupra ceea ce experimenta. Desigur, regula era valabilă numai dacă printre punctele jocului nu existau trei care să fie unite printr-o aceeași linie dreaptă. Deși asistase la o probă unică de abilitate a unui copil, totuși Rose nu a fost convinsă de aceasta și nu i-a dat prea mare însemnătate. Nu mai mult decât să-i spună unei colege de serviciu despre întâmplarea cu fiica ei, dar cum nici aceasta nu a înțeles mare lucru, Rose nu și-a mai bătut capul vreodată să mai vorbească și cu altcineva.

Ion CAULEA**ȘI TOTUȘI...**

Și totuși, noaptea-ncet se-ntinde peste pleoape
Lăsând în urmă gânduri gri și ne-mpliniri de sine,
Iluzii verzi și roze asasine,
Ferestre fără case și maluri fără ape,
Speranțe fără vise printre acorduri line.

Și totuși, valuri reci se sparg de liniștea fierbinte
Săpând în mintea sclavă tranșee de absență,
Candoare refuzată și dulce indecență,
Emoții fără suflet și gânduri fără minte,
Amoruri risipite în oarba penitență.

Și totuși, dimineața se-mbracă de la Prada
Cântând în strană amăgiri în do stingher,
Comori fără valoare și stele fără cer,
Surâsuri fără zâmbet, Homer fără Elada,
Splendoare fără iarbă pe aripi de mister.

MI-E FRICĂ...

Mi-e frică să visez la paradisuri regăsite,
La amintiri din viitorul unor căutări din tainice priviri,
Când stau la pândă umbre lacome de contopiri
În căutări de sine printre acorduri rătăcite.

Mi-e frică să aștept culoarea nopții să m-ascundă
De-ntoarceri într-un timp ce îmi suspendă vina,
Captiv în valuri de parfum ce-mi amăgesc lumina
Din ochii larg închiși ce văd eternu-ntr-o secundă.

Mi-e frică-n iarba crudă pașii să ți-i caut
În dansul stelelor din păr să îți aud chemarea,
Cuprins de jocuri vii ce îmi hrănesc visarea
Printre îmbrățișari de vânt și adieri de flaut....

TU NU-NȚELEGI

Tu nu-nțelegi că ești un anotimp discret
Ce-și cântă ritmul în tonuri indecise,
În căutări de sine printre amurguri interzise,
Cu armonii ascunse în dansuri de profet.

Tu nu-nțelegi că știi să muști din vina
Ce-și stoarce inocența în emoții crude,
În renegări de vise și atracții nude,
Cu vanitatea clipei ce-a sabotat lumina.

Tu nu-nțelegi că vrei să arzi în fantezii incerte
Ce-și caută stăpânul pierdut în regăsiri,
În tainele cascada, în flăcări amintiri,
Cu verdele privirii din iubiri concerte.

Tu nu-nțelegi că poți să te îmbraci cu norii
Ce-și plâng neîmplinirea în neștiute ploi,
În umbrele parfum, acord de pas în doi,
Cu lacrimi tunet și-acorduri iluzorii.

Tu nu-nțelegi că ești ceea ce vrei să știi,
Tu ești ceea ce știi că vrei să poți,
Tu poți să știi ceea ce vrei să fii.

TANGO

Cuprinde-mă cu visele tale
și strânge-mă tare până mă lovesc
de buzele tale indecent deschise
într-un zâmbet ce ucide orice încercare
de a rămâne indiferent la chemarea
privirii care străpunge inimi
în căutare de lumină.

Ascunde-mă între sânii tăi
flămânzi de mângâierile destinului
ce fură liniștea și armonia
dintr-un interior luminat
de inocența gândurilor târzii
și de emoția întâlnirii
cu noua dezordine amoroasă...

Primește-mă între pașii tăi
ce aleargă printre copacii
unei păduri încărcate de povești
cu zâne goale dansând
în lumina picăturilor de rouă,
invitând eroii nopților fierbinți
să le acopere cu încercări curajoase.

DEZACORDURI

Îți simt privirea răscolindu-mi întrebarea
Și urmele lăsate-n ochii mei pierduți în ceață
Te caut printre norii care-mbrățișează marea
Și printre stelele pierdute-n dimineață.

Îți recunosc uimirea când umbra ți-o descânt
Și spaima fugii de-absolut printre impulsuri
Te simt în razele de lună făcându-ți curte-n vânt
Și în acorduri de lumină sfântă lipsite de răspunsuri.

Îți caut urmele de pași prin iarba ispitită
Și florile de câmp din păru-nmiresmat de dor
Te recunosc în dansul frunzelor ce se imită
Și în parfumul fructelor îmbietoare la amor.

ALBASTRU DOR

Sunt trubadurul indecis al slovelor de toamnă
Ce-aleargă-n asfințit, împins de-a gândului lumină,
Să prindă-n mâini parfumul tău de fină doamnă
Și să-ți citească urma pașilor pierduți de-atâta vină...

Încerc fără speranță să scap de biciul pasiunii,
S-ascund de mine noi lumi ce-mi înfloresc uimirea.
Nu vreau decât să strig la stele să mă prezinte lunii
Și-n colț de galaxie să îmi ascut privirea.

Nu știu ce caut, dar insist să-ți simt privirea caldă
Cum soarbe-ncet din mine vise și amintiri din viitor...
Albastrul tău de dor, în ale frunzelor culori se scaldă,
Vestind neliniști noi, tăceri de foc și umbre de fior.

Gheorghe A. STROIA

Magia prieteniei sau Balsamul întoarcerii în Inocență

În fiecare zi a vieții noastre, facem depozite în băncile de memorie ale copiilor noștri. – Charles R. Swindoll

Întoarcerea către copilărie, către lumea de basm, cu personaje fermecate, cu puteri magice, se naște de cele mai multe ori din dorința omului „mare” de a se refugia departe de problemele fizice, materiale și chiar de natură spirituală, în lumea celor „mici” care i-ar asigura neștirbită fericirea specifică vârstei, în care cuvântul de ordine este... PLUTESC! Plutesc printre nori, printre stele, plutesc pe lumina lunii în nopțile de visare, plutesc pe razele de soare în dimineți somnoroase!

Cu talent de veritabil prozator, într-o frumoasă, delicată și armonioasă limbă românească, dascălul ANGELA BURTEA așterne pe foaia de hârtie povești, povestiri, aducând în centrul atenției copiii, „eroii” mai mari sau mai mici, cu felul lor inocent și gingaș de a fi, cu legăturile lor puternice cu animalele de companie, întâlnirile cu personajele magice, locurile sacre ale copilăriei, savoarea gustului de nemurire a sufletelor persoanelor dragi – părinți, bunici. Numele date personajelor sunt la fel de diafane – Lăcrămioara, Mițu și Matei, Păcurici, Gheruță, Mărioara și Miorlăilă, personaje atent construite, într-un univers aproape liric.

Talentul de narator al Angelei se dovedește în construirea fiecărei povești, abilitatea cu care transformă cadrul natural, firesc al relatării, în cadru magic, feeric, străbătut de bătaile de aripi ale fluturilor, este cu adevărat excepțională. Intuitivă, logică, sinergică, fiecare poveste este astfel alcătuită încât finalul ei interactiv să necesite o întrebare, care să pună cititorul în postura de personaj al cărții, să-l determine să-și construiască propria variantă de poveste, să fie martorul întregii acțiuni.

În acest univers plin de inocență, partea descriptivă a fiecărei povești este și ea de excepție, atenția la detalii, descrierea cu minuțiozitate a fiecărei secvențe, a fiecărui cadru, dovedește talentul de bijutier al autoarei, care filigranează personajele în pasteluri pline de culoare și armonie.

Există în poveștile Angelei Burtea o lumină specială, un ton plin de blândețe și de pace. În lumea magică a prieteniei, nu există frământare, suspin, nefericire, ci doar o capacitate versatilă a personajelor de a se scutura repede de momente de melancolie sau de tristețe, de a-și îmbrăca haina veselă a vârstei unice, de a reacționa în acord cu natura, făcând față cu brio situației. Unele dintre povești se petrec în cadrul școlii. *Magia prieteniei* cuprinde o multitudine de aspecte ce se pot constitui într-o resursă prețioasă lucrului la clasă, pentru formarea abilităților și dezvoltarea competențelor de comunicare în limba română. Lucrarea poate fi folosită cu succes, atât de către elevi - pentru descoperirea pas cu pas a plăcerii pentru lectură, dar și ca auxiliar, de către cadrele didactice. Pornind de la finalul poveștii (întrebarea cu nuanță de „morală”) s-ar putea concepe și dezvolta noi activități atractive pentru copii.

Ce vor găsi copiii în această carte? Inocență, foarte multă inocență, gânduri luminoase precum izvoarele apelor limpezi, liniște și pace, dar și mici situații în care răbdarea și inocența sunt puse la încercare. Vor găsi alinarea unei lumi de vis, în care nu ai cum să nu te simți confortabil. O aprigă dorință de ACASĂ, de reîntoarcere la locul rădăcinilor, pe care indiferent de vârstă, îl păstrezi în suflet ca pe o comoară de mare preț. Un premiu special merită ilustratoarea volumului, prof. Ioana Jeni Similache, ale cărei grafice au adăugat un plus necesar de candoare și magie, ce completează de minune cartea.

MAGIA PRIETENIEI, așa după cum explică și titlul prezentului volum, este un îndemn la redescoperirea sentimentului de prietenie sinceră, netrucată, din vremea inocenței, pe care adultul nu-l mai recunoaște sau l-a pierdut demult. Felicitări, Angela, pentru puterea, curajul, răbdarea și frumusețea scrisului tău! Lectură plăcută copii, vouă, dar și tuturor celor care mai păstrează în suflet copilul de altădată! Să nu uitați, părinți: *Copiii nu sunt cărți de colorat. Nu poți să-i umpli cu culorile tale preferate!*...

Lucian DOMȘA

ÎNTOARCEREA LUI MANOLE

Manole s-a-ntors acasă la sfârșit de Brumar, într-o dimineață cețoasă în care nu vedeai la doi pași, cu ranița-n spate și cu mersul lui legănat. Mergea pe marginea dumului, ca să nu nimerească-n șanțul plin de apă de la burnița din zilele trecute și nici să se umple de noroi pe bocanci.

Prima casă din sat era a lui Nicușor a lu' Plopu'. A zărit-o abia când a ajuns în dreptul ei și a auzit lătrat de câine. S-a oprit să-și tragă răsuflarea. Știa că omul avea la poartă o băncuță și o căuta, pe băjbâite, cu mâinile-ntinse.

A găsit-o undeva-n dreapta și s-a așezat, cu un oftat greu și prelung, dându-și jos ranița din spinare. Câinele nu s-a oprit din lătrat, iar când el și-a dres glasul, de dincolo de gard s-a auzit o voce aspră: „Car-eșt', bă, acolea?”. „Nicușoare, tu ești, mă?”, a-ndrăznit Manole.

La câțiva pași de el s-a auzit un tușit. „Apăi io-s, Manole a lu' Țapu'...”, a continuat flăcăul văzând că nu primește niciun răspuns. „Hai noroc, bă Manole!”, s-a auzit într-un târziu vocea horcăită a lui Nicușor care trăgea dintr-o țigară răsucită și scuipa firicele de țabac printre dinți.

Duhoarea tutunului ars s-a-mpletit cu fuioarele de ceață, risipindu-se-n aerul umed și rece al dimineții. Bărbatul s-a așezat pe bancă, lângă Manole, duhăniind. „Acum ai vin't?”, l-a-ntrebat el oftând și întinzându-și picioarele.

Manole nu i-a răspuns, ci s-a scotocit prin buzunarele de la laibăr de unde a scos o țigară boțită. A vârât-o în colțul gurii și după aceea s-a uitat, cu ochii lui mari, spre Nicușor. „Ad-un ghiuf!”, i-a zis. Bărbatul a scos din buzunar o cutie și i-a întins-o lui Manole. „S-o gătat războiu', bă, Manole?”, a oftat din nou Nicușor, iar feciorul, fără să-l privească, a răspuns, cu gândurile pierdute: „S-o gătat, mânca-l-ar câinii”. „Ș-apăi cum o fo'?", a continuat bărbatul, însă Manole nu l-a mai auzit.

... a auzit doar urletul celui de lângă el când s-a risipit negura și fumul, murmurând: „Dă-mi, Doamne, zăle, Doamne!”. S-a aruncat la pământ, ținând pușca-n ambele mâini. Șuierul unui obuz s-a stins în depărtare. A închis ochii și a auzit o bufnitură. A-ncercat să se ridice-n genunchi, însă ceva ca o mână nevăzută l-a tras deoparte.

S-a rostogolit de câteva ori și a deschis ochii, reușind să vadă trupul fără cap al unui camarad cum face câțiva pași și se prăbușește-ntr-o groapă. S-a uitat la el paralizat și îngrozit, fără să poată scoate vreun sunet. Ar fi vrut să se roage, însă buzele parcă-i erau cusute. Dumnezeule mare, așa să fie iadul?

Deasupra lui a auzit un alt șuier și o explozie

răbufnind undeva în spate... A-nchis din nou ochii și a început să tremure. Simțea frisoane-n tot trupul. Și-a-ncleștat degetele de la mâini, înfingându-și unghiile-n pământul reavăn. Ar fi vrut să sape o groapă chiar și cu dinții, să muște din țărână și să se ascundă-n ea până se va termina nenorocitul de război.

... „Bă, Manole?”, a întrebat Nicușor, văzându-l pe celălalt cufundat în gânduri, fără să facă nicio mișcare, cu țigara arzându-i degetele. „Ai adurnit, bă?”. Flăcăul a tresărit și s-a scuturat de câteva ori ca și cum ar fi fost cuprins de friguri. „Cum să șie?”, a răspuns într-un târziu, fără să ridice privirea din pământ. „Ca la război, bă, Nicușoare, ca la război...”. S-a ridicat în picioare și a aruncat țigara. „Io trăbă să plec”, a murmurat el.

A rămas pe loc, părând că se gândește la ceva. A surăs, urmărindu-și amuzat aburii propriei respirații care apăreau și dispăreau în ceața ce nu voia să se risipească. S-a-ntors mirat spre Nicușor și l-a întrebat: „Ce mai e prin sat, bă, Nicușoare?”.

Bărbatul a tăcut un timp, după care și-a dres glasul și a-n-ceput: „D-apăi ce să șie, bă Manole... Năcazuri la tăta lumea!”, a oftat el în aerul rece al dimineții. „Mulț' s-or prăpădit în război, iar hăilalț, d-acas', s-or stâns de supărare, de beteșuguri ori de bătrânețe...”, a continuat el.

Manole l-a ascultat cu ochii închiși cum îi povestea despre fratele lui Ion care a fost dat dispărut în război. După un timp, nemaivând răbdare, l-a întrerupt: „D-apăi despre ai noșt', ce mai știi?”. Nicușor a tăcut și a tușit scurt, căutând s-amâne răspunsul. S-a scotocit în jeburile de la nădragi și a scos câteva firicele de tutun pe care le-a răsfiat pe o foiță de ziar. A rulat-o cu grijă și a tras cu limba de-a lungul ei ca să-i lipească marginile. Și-a aprins țigara și a scuipat, din nou, după care a urmărit, gânditor, cum se ridica fumul. A tușit, privindu-l pe Manole, care nu mai avea răbdare și i-a răspuns, cu o jumătate de gură: „Apăi, bă, Manole, tiku-to s-o prăpădit, amu-i anu'...”.

Atunci Manole a tras adânc aer în piept, simțind cum i se-nmoaie picioarele. N-a mai primit vești de acasă de mai bine de un an. Ai lui nu știau carte. Degeaba le-ar fi scris scrisoare de pe front, cine să le-o citească? Poate doar Părintele Calistrat, unul dintre puținii din sat care știau a citi, ori Lenuța lu' Ursu, fata aia cu care s-a-ntâlnit vara trecută când a fost acasă-n permisie... „Ce-o mai fi făcând Lenuța?”, s-a trezit Manole întrebându-se-n gând. l-a fost dragă tare fata.

Anul trecut, i-a zis c-o să-i trimită scrisori, dar nu s-a putut ține de făgăduială. El abia știa să scrie, n-a mai făcut-o de când a terminat cei doi ani de școală, că mai mult nu l-a lăsat Ghiuțu, tiku-său, să facă. „Ce atâta carte, când îmi trăbă ficioru' la coasă la luțărână?” zicea bătrânul când venea după el la școală, cu căruța, să-l ducă la muncile câmpului. Atunci, dascălul Pinteș se ruga de bătrân să-l lase pe copil măcar să-nvețe a citi...

A zâmbit amintindu-și de bătrânul lui tată și a murmurat doar pentru el: „Ghietu' de tiku'. Bine că

(continuare în pag. 35)

s-o dus, să nu să mai chinuie, săracu'." după care și-a luat ranița-n spate. „No, Doamn-ajută, bă, Nicușoare!” a salutat el. Sunetul vocii lui a mai risipit din fuioarele de ceață, lăsând locul soarelui ce abia aștepta să-și trimită primele raze palide peste casele zgribulite.

A luat-o pe uliță-n sus, pășind apăsător, încercând să evite brușii mari de pământ. Se gândea la biata-i mamă, oare cum s-o fi descurcat singură?

Când a ajuns pe la jumătatea drumului s-a oprit și a oftat greu. Sărmanul Tetea Ghiuțu, l-a luat Dumnezeu la El. A fost un om cumsecade, săritor, prieten cu toți cei din sat, însă aprig la mânie. Când era copil îi povestea că „Moartea e de la Dumniezo! El le-o dă oaminilor ca să-i ducă să șadă acoale-n Grădina Raiului, unde-i hăl mai fain loc din câte s-o pominit...”.

Moartea, a zâmbit Manole, ce mai poate fi și asta... Doar ce s-a-ntors teafăr din iad, iar doamna cu coasa a trecut de prea multe ori pe lângă el, însă n-a vrut să-l ia, să-l ducă în acel loc luminat, cu verdeață...

... mitralierele lătrau frenetic la câțiva zeci de metri în dreapta lui. Manole nu se putea opri din tremurat. Trebuia cu orice preț să fugă de acolo, să treacă pe sub ploaia de gloanțe și să ajungă la marginea pădurii. S-a ridicat încet în patru labe, însă nu putea să-și țină echilibrul din cauza frisoanelor și a tremuratului. A căzut pe burtă și a închis ochii, jurând să nu-i mai deschidă până...

Ținea pumnii strânși și-i venea să urle, să-L strige pe Dumnezeu. Unde era El? Poate că dac-ar fi zis o rugăciune sau... A scrâșnit și a deschis ochii. I-a venit să strănute din cauza fumului și a mirosului de pucioasă. „Miroase ca-n iad!”, a rânjit el. A apucat pușca-n ambele mâini și a continuat să se târâie pe burtă câțiva metri, până la marginea unei gropi făcute de un obuz.

Trebuia să se strecoare înăuntru și să rămână acolo până se va opri atacul. După aceea să iasă și să se-ntoarcă la ai lui. A deschis ochii, simțea o duhoare ca de putregai ce-i ajungea la nări, fără să-și poată opri tremuratul.

A privit în jos cu groază. Pe fundul gropii, zăcea trupul unui soldat, cu o gaură imensă-n burta din care i se revărsau mațele ca niște șerpi încolăciți, iar spaima întipărită pe fața mortului l-a-ngrozit. A scos un urlet de spaimă. O mitralieră continua să țâcăne neconținut. Manole s-a prins de nas și a alunecat încet în groapă...

S-a oprit în apropierea casei lui și a simțit cum i se umezesc ochii. I-a închis, încercând s-alunge din minte amintirile din război.

Era acasă, în satul lui. A scăpat din urgie! Din iad! A deschis ochii și a vrut să se bucure, însă și l-a amintit pe Tetea Ghiuțu. Îl vedea cum își târâia picioarele și cum bocănea cu bota lui când se căznea să urce treptele spre casă. A-nceput să plângă, acolo-n mijlocul uliței. S-a uitat înspre cer și i-a mulțumit lui Dumnezeu că l-a adus nevătămat acasă. Soarele a ieșit de după fuioarele de ceață și i-a făcut cu mâna, iar pomii de pe marginea drumului, văduviți de frunze, i-au zâmbit...

Ioana DUMITRU

Simfonia umbrei

ți-am pictat pe șira spinării
toamna lui Vivaldi;
sub apăsarea buzelor ruginii
vertebrele tale răsună ca un xilofon stricat:
(osul tăcerii - diapazonul morții)
luăm împreună pulsul sfârșitului
care șuieră prin crăpătura pielii;
îmi plouă cu frunze pe pleoape, îmi șopteai,
închide ochii să nu te-nțepe culoarea, te îndemnam
crucificând irisul lui octombrie;
bat clopotele ca inimile frânte
în zi de parastas
iar noi...
noi suntem la trei ceasuri distanță
de umbrășurile păgâne -
ne mătură vântul,
(păsări călătoare
spre alte lumi),
purgatoriul s-a copt ca o gutuie
și ne așteaptă să-l mușcăm...
ce gust îți arde limba?
ce demoni s-au cuibărit la tâmpla ta
de vrei să scriem o nouă Evanghelie
după Apus?

Reflexie

Vorbesc cu omul din oglindă,
Cel care ieri perfect zâmbea,
Dar sub a cărui piele albă
Depresia prea crunt zăcea.
Nu știu ce hram purta în frunte,
Nu am idee sub ce stea
Își zămislea amărăciunea
Și cum posac se complăcea.
Îl cercetez prea dur cu ochiul
Să îi pătrund irișii beți
Ce au născut lacrimi de doliu
În noaptea tristei sale vieți.
Ce răzvrătit îi este gândul!
Câte dureri îi zac pe frunte!
Prin sticlă m-a zărit privindu-l
Și a decis să mă confrunte:
- Ce vrei să știi, pereche-umbră,
De mă privești straniu mereu?
Nu intuiești, prin sticla spartă,
Că eu sunt tu și tu ești eu?

(continuare în pag. 36)

Am fost cu tine-n întuneric,
Mai știi că ți-am ținut de-urât
Și te-am mințit cu rece șoapte
Că din Infern am izvorât?

Nu te preface că ai leac
La blestemata-ngemănare!
Cu min' din pântec ești legat -
Suntem surori embrionare
Și te veghez de-aici, din spate,
La orice pas pe care-l faci.
Avem contractul scris cu sânge:
Mă tem că n-ai cum să-l desfaci...

Sub zodia ipohondriei
Ne vom purta eterna luptă,
Căci nu ai cum să fugi de mine
Ori de ființa-mi să fii ruptă.

Orice singurătate are singurătatea ei

oare orice singurătate
are singurătatea ei?

s-au întomnat în mine
lăstarii izolării;
m-am baricadat, timidă,
în propria minte,
să-mi țină de urât
gândurile ancestrale;
mi s-a prescris
câte o fobie
la interval de două zile -
imaginație animată
de un șarpe încolăcit
în jurul gâtului umanității;
fericirea-i sufocantă
și mult prea scumpă
să mi-o permit;
compania e un lux
de care n-au parte damnații
ca noi;

mă simt acasă
între cei patru pereți
din capul meu;
mi-am zidit o lume
în care stau la taifas
cu Dumnezeu
și El îmi răspunde
prin câte-o epilepsie.
Raiul există
între patru scânduri de lemn;
pământul mă-nghite cu nesăț
și mă scuipă, revoltat,
direct în pântecul cosmosului;
aici, orice singurătate
are singurătatea ei.

Nemărginit

În rimă albă ți-aș vorbi
Și te-aș iubi în rime,
În câte limbi sunt pe pământ
Și cât Pământul ține.

În doine triste ți-aș cânta,
Căci dorul mi-e în doine,
În note grave dragostea
Așa cum se cuvine.

Din aur pur te-aș modela,
Să-ți frâng în palme trupul,
Pe buze-n schimb cu lut ți-aș da
Să îmi topești sărutul.

În roșu-aprins eu te-aș picta,
Cum zâmbetul ți-e roșu;
Sunt stele mii pe bolta ta
Ce-o vezi în infraroșu.

În alb și negru te-aș filma,
Să n-am culoare-n simțuri...
Să *văd* ce-mi simte inima
Cu formă ca de țurțuri.

Nemărginit te-aș adora
În versuri fără margini;
De puncte sigur aș uita
Și poate și de pagini...

E frig și mi-e teamă...

E frig și mi-e teamă...
Corbii la carne se-nhamă.
Zăpada-i de-un roșu deschis:
Portret fără ramă
(Tablou interzis) -
E frig și mi-e teamă...

E frig și mi-e teamă...
De-aproape răsună o armă
Stă ceasul în loc o secundă,
Albastrul mă cheamă,
Moartea-i flămândă.
E frig și mi-e teamă...

E frig și mi-e teamă...
Mulțimea ofrande aclamă
Și ninge cu șoapte.
Iubirea-i infamă,
Se stinge în noapte.
E frig și mi-e teamă...

Cristian MLADIN

Interviu cu artistul Constantin Cămărășan

Atunci când închidem ochii și ne îndreptăm spre tărâmurile pe care nu le putem simți decât în vis, totul se transformă. Așa este uneori în viață, dar aproape întotdeauna în artă. Discutăm astăzi despre muzică, despre fenomenul "Compact", despre viață, cu sușuri și coborâșuri, așa cum ne este dată.

Alături de noi este Costi Cămărășan, muzician, chitarist, compozitor, artist pentru care viața înseamnă "Compact" iar "Compact" înseamnă viață.

Cristian Mladin: Uneori urmăm cărări care au mai fost străbătute, alteori deschidem drumuri noi. Cum a fost atunci, în 1977, când "Compact" a prins viață și ce v-a făcut să alegeți acest pas?

Costi Cămărășan: De la 17 ani am simțit o dorință fantastică de a învăța să cânt la chitară, datorită celor de la "THE BEATLES". Așa a început povestea. Am trecut prin mai multe formații: "Jaguar" 1967, "Break Group" 1973 (cu Teo Peter - chitară bass, Moca Ioan - tobe, Costi Sălăjean - voce, Costi Cămărășan chitară-voce, Pop Valer - lumini și Liviu Szekely - sunet), "Minutul 0" 1977 și formația "Compact" 1977, la Clubul Universității "Babes-Bolyai" din Cluj Napoca, în componența: Marius Luca chitară-voce, Cornel Moldovan chitară-muzicuță-voce, Costi Cămărășan chitară-voce, Teo Peter bass-voce, Pascal Goelot din Congo - solist vocal, Balasz Laszlo - tobe.

Cristian Mladin: O formație are spiritul și energia ei. Chiar dacă unii din membrii ei revin alături de îngeri, în locul de unde toate au început, sau își croiesc drumuri noi alături de alte formații, totuși arta merge înainte. Cum ați simțit acest lucru atunci când a venit momentul ca formația "Compact" să își schimbe formatul?

Costi Cămărășan: Viața implacabil lasă urme și modelează în jurul ei. "Compact" nu a fost o excepție! Astfel, Cornel Moldovan a fost repartizat la Arad pe post, după ce a terminat Facultatea de Design. Marius Luca a fost "luat" în armată în 1978, după care a plecat la "Metropol", fondând ulterior formația "Metrock". Am avut mai multe formule "Compact" de-a lungul timpului. Astfel, au mai fost alături de noi: Radu Marpozan - tobe, Marian Corjan - voce, Papp Geza - chitară, toți trei au plecat la stele... la fel ca Teo Peter, Emil Laghia, Leo Iorga și Leluț Vasilescu, mai târziu. În octombrie 1981, i-am cooptat în trupă pe Aurel (Leluț) Vasilescu - tobe, Paul Ciuci - chitară, voce și alternativ, Hidan Andrei, Mircea Kiraly și Vladi Cnejevici - claviaturi. În 2017 s-a produs practic

unirea celor două facțiuni "Compact C" și "Compact B", cu componenți care de-a lungul timpului au contribuit la evoluția formației "Compact". Componența actuală a formației este: Adrian Ordean - chitară, Costi Cămărășan - chitară, Adrian Tinca - chitară bass, Monel Puia - clape, Gabriel Nicolau - voce și Robert Risteiu - tobe. Legenda merge mai departe!

Cristian Mladin: Știm că ați pus bazele unei Academii Rock la Cluj. Cum s-a schimbat viața dumneavoastră după ce s-a născut acest proiect de suflet?

Costi Cămărășan: În 2012 am deschis "Rock Academy" by Costi Cămărășan, în acest proiect fiind ajutat de cei doi copii ai mei, Alina și Călin. Nu a fost dificil, fiindcă am făcut totul din pasiune și cu perseverență în același timp. Acest lucru m-a menținut în formă, a fost un lucru benefic pentru mine.

Cristian Mladin: Se spune că așa cum tratăm viața, așa și viața ne tratează pe noi. Unii oameni au un talent nativ pentru artă, alții îl obțin prin muncă și sudoarea frunții. Ce importanță are tehnica în creație, în muzică și care au fost începuturile dumneavoastră pe acest drum în artă, pavat cu note muzicale?

Costi Cămărășan: Talentul sau harul îl ai de la Dumnezeu, dar fără muncă susținută continuu, nu faci mare lucru. Ca să fii un bun instrumentist, trebuie să studiezi și să exersezi permanent, să urmărești tot ce apare nou, pe cât posibil. Dacă nu respecti viața, în cele din urmă ai făcut totul degeaba, nu te-ai respectat pe tine...

Cristian Mladin: Fanii sunt feed-back-ul pe

(continuare în pag. 38)

care îl are orice artist care transmite emoție. Cum v-a afectat ca om succesul și celebritatea alături de formația "Compact"?

Costi Cămărășan: Succesul poate să-ți ia mințile. Modestia este o calitate foarte bună, dar până la un punct. Emoția actului artistic trebuie să ajungă fulgerător la public, altfel "te produci" degeaba. După ce cobor de pe scenă, sunt un om ca toți oamenii...

Cristian Mladin: Nu întotdeauna drumul ales ne duce în direcția dorită de noi. Dacă ar fi să o luați de la început, ce ați schimba în viața dumneavoastră și de ce?

Costi Cămărășan: În tinerețe aș fi vrut să fiu pilot pe avioane de vânătoare, îmi place viteza și adrenalina. Dar, poate în altă viață? Cine știe?! Acum pot spune cu mâna pe inimă că am făcut cea mai bună alegere îmbrățișând meseria de artist rock. De bună seamă, dacă ar fi să o iau de la capăt, aș proceda la fel.

Cristian Mladin: Tinerii artiști sunt exponenți ai noii energii creatoare, aflați la început de drum. Ce sfaturi le-ați da pentru a ajunge acolo unde își doresc, în sufletul și inimile oamenilor?

Costi Cămărășan: Pentru cei care vin din urmă, cu respect, le urez să fie perseverenți, să creadă cu tărie în ceea ce fac, să canalizeze toată energia pozitivă în acest sens și să bucure inimile oamenilor cu frumos...

Cristian Mladin: Lucrurile și oamenii pe care îi iubim ne fac să ne trezim zâmbind dimineața. Care este starea de spirit de acum a formației "Compact" și ce proiecte de viitor aveți?

Costi Cămărășan: În ciuda faptului că activitatea concertistică a fost întreruptă de perioada Covid aproape trei ani, ne-am canalizat atenția pentru un nou album "Compact" de studio. Fiecare a lucrat de acasă în studioul personal și ne-am trimis înregistrările. Avem finalizate 17 piese noi-nouțe, care așteaptă în acest moment un producător care să urmărească și interesul formației. Acest album va apărea pe CD și vinil, pentru colecționari, în prima jumătate a anului 2023, însoțit de sigur de un turneu de promovare. În încheiere urez în numele formației "Compact" sărbători frumoase și îmbelșugate, precum și un călduros „La mulți ani!” tuturor.

Cristian Mladin: Mulțumesc pentru idei, trăiri și sinceritate. Sunt sigur că mesajul dumneavoastră va ajunge acolo unde trebuie. Mult succes în tot ce faceți!

Mónica TÓTH

Tu ești

Tu ești un pom în primăvară
tânăr, înflorit,
cu miros plăcut și ușor,
cu ochii ca două vișine mici
și un obrazii ca cireșele coapte.

Despre dragoste

adevăr vă spun vouă,
aici
Dragostea e o scânteie
ce se aprinde și se stinge
o singură clipă

Singurătate

Tu nu ești lângă mine.
Îmi lipsești.
Buzele-mi sunt
pline de cuvinte

Azi

nu m-am bucurat de soare...
îmi lipsești

Stare

mă îmbat cu
mirosul tău..
Ce zi frumoasă

viață

iarnă - sărut
clipa - eternitate
noi doi - unul

Copilărie

copilăria mea pleacă la plajă
cu pălărie mov și ochelari de soare
după plecarea ei rămân
pașii în nisip,
cărți de povești pe noptieră,
teamă, riduri și tremurări

Cristian CHIRIPUCI**Ardeii iute**

Are un secret
Pe care nu și-l face cunoscut
Dihonie iute, iubită și fericită
Deoarece o mușcătură
Aduce aminte de viața de apoi
Poate într-o zi vom muri
Dar în toate celelalte ne vom hrăni

Toamnă, vine iarna!

Sunt gradul doi
Eu sunt cel mai la modă
Dar mi se cere să răspund
Într-un celsius inteligent
În frigul astringent
Ca un fulg de zăpadă
Dar sunt gradul doi nescăzut
ca un adevărat suflet
Nu astrele dau gradele
Mă simt credincios
Cu un strop de căldură
În inimă și mă simt mai bun
mai credincios,
Tu ce grad ești? O întreb
pe ea
Eu sunt gradul șase
Da are mâinile calde
Odată și eu porneam cu cineva
Haide amândoi! Unde se va face
omul de zăpadă
unu, zero...
Acum începem să ningem
Deja avem febră friguroasă.

Teoria din centru

Cafeneaua din centru nu este una
ca toate cafenelele
Ci are o concepție despre lume
Și anume una al cărei conținut intim
Este de a nu vedea lumea
Este greu de spus dacă locul s-a supus omului
Sau omul s-a pliat locului
Bănuiesc e o ficțiune reciprocă
Dacă prinzi de gât toate anecdotele care
se vor alimenta cu un glas tulbure
Ezitant dar mirosind ușor a serată dansantă
Noi determinăm climatul respirabil
al acestei încăperi
Un climat cu excepții, memorabil naturalește
În care păstrându-și integral viabilitatea
Prosperă tot ce e viabil

Mingea e mai lentă

Reacție rapidă la
minge
Ea țopăie pe gazonul nins
virtual
Mingea e pe zăpadă
și iubește gazonul

La fel ca sub pini
Unde există poate pentru că
are ton parcă diferit
Ținută pe potecă
Sub brazii care parcă au urcat
Pe iarbă ca să vadă
Ce se petrece cu ea
Vai, parcă ocolește gazonul
stadionului
E dusă pe terenul
de antrenament
Unde gazonul e mai lent
Ca acela artificial
Poate că dă un semn
Că este doar un serviciu
Pe care îl face jucătorilor

Amestec

Visez
Cele două regnuri
Cu vârf
Invenția toamnei
Fiorul unei întrebări
Se arată și aici
Stăpân
Cate roagă pomul
Să privească realitățile
Se naște un nor ca o floare
Plătește El prețul
Că e centrul în partea de sus,
În partea de jos
Dar se gândește că va avea rude
În partea ca un lanț al fericirii
De jos zăpada
Și ambele supuse omului
Atât timp cât are grija pomului
Cât știe că animalul nu e în el
Să-l îngrijească prin oxigen
în orice fel
Și atunci ambele regnuri sunt folositoare
Bine că ne-am unit, ne-am trezit oare?

Stil

M-am tuns în stil italian
Rar și stând pe loc
Se jucau personaje în depărtare
Poate ochii mei vor să vadă
diferit
Așa că vreau să facă din mână
Deși ei asta își doresc
Cred că sunt în criză de scenariști
Iar eu de stilist
Asta pentru că s-a inventat
Sofismul la frizerie
Și știe fiecare câte-o modă
Și fac mii de tunsori de probă
Care de care în fistichiu

Angela BURTEA

Norocel

Mă numesc Norocel și-n curând voi împlini un an! În casa stăpânilor mei mă simt confortabil; de la început a fost așa, aveam șapte luni pe-atunci. Sebi, prietenul și stăpânul meu, m-a salvat dintr-o încăierare pisicească și m-a dus acasă la el. Părinții lui nu s-au împotrivit, doar tatăl a bombănit ceva dar m-a acceptat destul de repede. Drept este, că și eu am fost cuminte.

De vreo lună, Sebi mi-a cumpărat un pățuc minunat, neam de neamul meu n-a avut așa ceva. Când vreau să lenevesc puțin, mă întind fără teamă, am atâta spațiu încât uit cu desăvârșire de înghesuiala în care am copilărit. Niciodată n-aveam loc suficient! Fratele meu, primul născut, era foarte obraznic, mereu ne lovea și spunea că el este șeful și trebuie să-i respectăm rangul. Soră-mea, cea mai mică dintre noi, Bleguța, plângea întruna, miorlăia din orice, până și mama își pierdea răbdarea cu ea.

Uneori, mai plecam prin vecini, la vărul Gheruță. El o ducea tare bine, îl adoptase o bătrână singură și cu dare de mână, avea parale multe și-i cumpăra numai bunătăți. De câteva ori m-am ospătat și eu pe-acolo, parcă eram un rege așa de bine mă trata! Bătrâna, doamna Bety, nu m-a gonit așa cum mă gonise de câteva ori vecina Mofluza, ba chiar m-a mângâiat afectuos spunându-mi cu glas mieros: *Măi pisoiașule, ție îți cam place pe la noi! Hai, ia și mănâncă, știu că așa ceva n-ai gustat niciodată!*

Am mâncat, doar nu era să refuz, numai că vărul Gheruță s-a dat la mine arătându-și colții și mi-a spus să nu mai calc pe la ei că va fi vai și-amar de blănița mea. De, am înțeles repede că prost nu eram! *Lupta pentru existență*, așa auzisem pe maidan la motanii experimentați. Să te ferească Sfântul de gelozia pisicească!

Și uite așa mi-a pierit chefel să mă mai aventurez pe la alte case și-am rămas la meniul stabilit de Grăsunica, adică pisica-mamă. Pentru noi, prindea numai șoricei, zicea că sunt mai gustoși, mai ușor de înghițit și digerat! De, iubire de mamă! Numai că Vărgatul, fratele-șef, mare lucru nu ne lăsa, lăcomia nu-l păresea niciodată, iar noi rămâneam cu mațele chiorăind de foame... până apărea ceva nou la orizont.

Așadar, în pățucul improvizat de Grăsunica n-aveam loc, de mâncat pe săturate n-apucam, de jucat cu motoceii de la dulapul din bucătărie n-aveam rând. El, doar el avea întâietate, Vărgatul. Eu și Bleguța, adică soră-mea, că nu degeaba i-a zis așa Lala, cățeaua cu care se mai lupta mama uneori, rămâneam pe dinafară molfăind resturile lăsate de *marele șef*. În ultimul timp, nici Grăsunica nu se mai înțelegea cu el, iar de-atâta bunăstare își luase croială bună, că nici blana nu-l mai încăpea. De-atunci începusem eu să înțeleg cum stau

lucrurile în viață: *Cine poate, oase roade/ cine nu, nici carne moale!*

Ce mai tura-vura, bine că am scăpat de-acolo! *Noroc de noroc*, așa mi-a spus bunica Negruța, plecată prin cartier de vreo trei luni și dusă a fost. Apucase să mă vadă în brațele lui Sebi, iar la câte aflate în viața ei pisicească era sigură că voi fi un răsfățat. A mirosit bine bunica Negruța, trebuie să recunosc, așa viață doar aristocratele aveau. Până și vărul Gheruță aflate de situația prosperă în care mă scăldam și de necaz dădea a silă din lăbuță adăugând: *A uitat când se-mpleticea printre picioarele stăpânei mele!*

Ce să mai zic, se vedea de la o poștă că-și tocise unghiile zgâriindu-se de necaz, dar nu-i bai, eu nu m-am supărat iar lui o să-i treacă, mie să-mi fie bine!

Aseară, la cină, Sebi m-a ținut în brațe și mi-a dat să mănânc din bucata lui de cașcaval, iar la urmă mi-a încărcat bolul cu lapte cald ca să am somnul liniștit. *Doamne, de m-ar vedea Vărgatul!* mi-am zis în sinea mea. El a rămas tot la meniul mamei. Lacom și leneș! Uneori, mai prinde câte-un pui de vrabie, cu altceva nu se complică. De Bleguța mi-e dor, dar știu că miorlăită așa cum este de foame nu moare! Parc-o văd, cum tiptil-tiptil, țop pe masa cu bucate, fura la iuțea ceva de-ale gurii și peste câteva minute se întorcea lingându-se pe labe! Asta, da inteligență!

Gata, cred că trebuie să vă las! Doar ce-am trecut prin fața bucătăriei și-am simțit un miros plăcut de crenvurști, sigur voi avea un meniu delicios! Sebi e un stăpân minunat! Vorba bunicii Negruța: *noroc de noroc!*

Eugen ONISCU

INIMA STRĂINULUI

Nuvelă-foileton (14)

În următoarele zile Eusebiu îi scrisese un mesaj pe messenger lui Cosmin. Dorea să mai aibă o întrevvedere cu acesta pentru că ajunsese la concluzia că procedase greșit cu Cosmin la ultima lor întâlnire. Datorită faptului că urma învățăturile lui Iisus, dorea să-l ierte pe Cosmin. Spre surprinderea lui Eusebiu, Cosmin îi răspunse imediat la mesajul său spunându-i că ar putea să se întâlnească cu el în două ceasuri, într-un parc din apropierea poștei unde lucra. Eusebiu veni la acea întâlnire nerăbdător să încheie acel episod trist din viața sa. Era o zi de octombrie frumoasă, se simțea mireasma toamnei în aer. Eusebiu pășea în acel parc pe covorul de frunze ce se striveau sub greutatea pașilor săi. Privea crengile copacilor cu frunze îngălbenite și îi făcea plăcere să simtă soarele de toamnă încălzindu-i fața și cerul acela tomnatic îi plăcea să-l admire pentru că îi dădea speranță că totul ar putea să fie bine. Chiar dacă România străbătea crize sanitare, economice, politice, Dumnezeu putea face lucruri mari pentru oamenii de rând, era convingerea fermă a lui Eusebiu. Condiția era ca oamenii să-L caute cu o inimă curată pe Dumnezeu și să se lase cu toții de înfăptuit răul.

Cosmin apără în parc cu aerul unui om matur și preocupat.

– Salut Eusebiu, mă bucur că dorești să mai stăm de vorbă, au trecut dacă bine îmi amintesc de la ultima noastră întâlnire doi ani.

– Da, au trecut foarte repede și au fost bogați în evenimente.

– Așa este totul s-a demarat ca într-un maraton, sau întâmplat foarte multe lucruri nu tocmai plăcute. Tu ești bine sănătos?

– Da, sunt destul de bine.

– Caută să te menții sănătos sunt vremuri de pandemie. Apoi vezi ce se întâmplă prin spitale, oamenii nu înțeleg starea de pericol în care ne găsim și refuză vaccinarea și de aici tot dezastrul.

– Crezi că vaccinul reprezintă soluția, dar de ce nu se folosesc și tratamentele alternative?

– Știu ce vrei să spui Eusebiu, dar la noi nu se prea găsesc decât pe piața neagră! Eu de exemplu m-am vaccinat ca să nu fac o formă gravă a bolii.

– Da, am înțeles. Uite de ce te-am chemat, la ultima noastră întâlnire te-am tratat destul de dur și m-am gândit că ar trebui să te iert și să ne împăcăm. Ceea ce m-a determinat să procedez așa, este faptul că în urma unor experiențe dramatice din viața mea l-am descoperit pe Dumnezeu și am început să trăiesc o viață spirituală, și de aceea doresc ca acum să-mi ghidez viața după învățăturile lui Iisus.

– Mulțumesc Eusebiu, îmi iei o povară de pe inimă ce mă apasă de mai mulți ani de zile, iar faptul că te-ai apropiat de Dumnezeu este un lucru bun, și eu acasă am pe noptieră două versiuni ale Bibliei și citesc seara înainte de a adormi. Pot să-ți spun că simt că această carte are o putere nemaipomenită, uneori când sunt cuprins de anumite greutăți citesc și mă rog, ei bine atunci am impresia că trec Marea Roșie precum evreii conduși de Moise. Îți spun că văd cum marea necazurilor mele se deschide și eu trec prin credință spre limanul izbăvirii. Vremurile care le trăim sunt grele și oamenii au nevoie de Dumnezeu.

– Interesant este faptul că tu ai ajuns să descoperi puterea lui Dumnezeu!

– Viața m-a adus în acest punct Eusebiu. Și încă odată îți spun că regret amar purtarea mea necinstită din trecut, nu m-am purtat ca un adevărat cavalier. Dar acum lucrurile s-au schimbat mult, sunt un om matur nu vreau să mai fac rău nimănui. Iar tu arăți ca un om ce a trecut prin multe Eusebiu, poate că ar trebui să te oprești și să rămâi aici în orașul nostru pentru că avem nevoie de oameni responsabili pentru a începe reclădirea României. Am speranța că din tot haosul politic va ieși ceva bun, și la guvernare vor ajunge și oameni destoinici și vom începe să construim totul din nou. De ce se poate în Ungaria, Polonia, Cehia, și la noi nu? Chiar dacă avem acum o clasă politică care nu merită să ne guverneze pentru că au trădat de mult interesele României. Va trebui să-i îndepărtăm și să-i votăm pe cei destoinici care vor cu adevărat binele poporului român. De astfel de oameni avem nevoie ca să renaștem din propria noastră cenușă, asemenea păsării Phoenix. Iar tu Eusebiu ești un fiu al acestei țări, ai responsabilitatea să ajuți la ridicarea neamului românesc atât de obidit în ultimii treizeci de ani. Nu totul este pierdut în România, se pot face încă lucruri minunate în ciuda circumstanțelor sumbre în care ne desfășurăm viața. Apoi cu tot acest val al globalismului nici occidentul nu mai este ce a fost. Mai gândește-te la tot ce ți-am spus, iar dacă ai nevoie de ceva eu îți stau la dispoziție și te pot ajuta să-ți găsești ceva de muncă. Încă odată îți spun, mă bucur mult de iertarea oferită și mi-ar face plăcere să ne mai întâlnim și să mai stăm de vorbă.

– Poate că ne vom mai întâlni, important este faptul că între noi s-a făcut pace.

Își strânsă mâinile și se despărțiră.

Încă de când venise acasă primise trista veste că unchiul lor Costea era bolnav de cancer de pancreas și se afla într-o stare destul de gravă. Tot amânase să îi facă o vizită lui Costea și de la întâlnirea cu Cosmin se mai scurseră încă câteva zile după care Eusebiu se hotărî să-i facă o vizită lui Costea. După ce sună la telefon și vorbi cu mătușa sa Mădălina, aceasta îi spuse că putea să-l viziteze fără probleme pe Costea dar că ar fi mai bine să-l viziteze dimineața pentru că uneori diminețile acesta se simțea mai în putere. Sosi la casa lui Costea într-o dimineață de octombrie însoțită pe la

(continuare în pag. 42)

orele zece. Pătrunse în vila luxoasă a lui Costea și fu introdus de Mădălina în camera în care Costea zăcea bolnav. Era o cameră mare, bine mobilată. Costea stătea pe pat rezemat de mai multe perne, arăta diferit de cum îl văzuse cu doi ani în urmă, părul îi căzuse, fața lui era suptă de boală și palidă, iar în privirea sa se deslușea o groază de suferință și moarte. Pe masa de lângă patul său avea mai multe medicamente, iar pe noptiera de la capătul patului era nuvela „Moartea lui Ivan Ilici” de Tolstoi.

Costea când îl văzu schițat un zâmbet și spuse cu glas slab:

– Eusebiu, te-ai întors măi băiatule am auzit de drama prin care ai trecut și îți mărturisesc că îmi pare rău. Dar după cum vezi nici eu nu o duc bine, sunt din plin lovit de boală și se pare că curând mă voi coborî în locuința morților. Of, că tare apăsător mai este sentimentul conștienței faptului că mai am puțin de trăit.

– Dar poate că nu totul este pierdut?

– Cel mai trist este faptul că nu mai am de ce să mă prind în aceste momente groaznice, pentru mine nu mai am nici un sprijin. Lucrurile pe care am clădit în viață, precum banii și posesiile materiale acum se dovedesc înșelătoare. Iar sufletește sunt îngrozit și tremur pentru că îmi este frică de moarte. Ție îți pot spune adevărul pentru că tu ai un suflet curat, tot timpul mi-ai dat impresia asta. Mai demult căutam să-ți umplu capul cu idei despre faptul că ar trebui să faci bani și bani și că doar asta este important în viață. Pe când acum stau și mă gândesc la tot ce am acumulat de-a lungul anilor și la modul cum am trăit și îmi dau seama că totul a fost deșertăciune și goană după vânt, iar acum la final sunt un om bolnav și nenorocit de tot.

Pe fața lui Costea se citea o suferință adâncă și un zbucium sufletec teribil.

– Încă mai există speranță, Dumnezeu te poate ajuta în aceste clipe grele.

– Ai devenit un om credincios, se pare că experiențele amare prin care ai trecut și timpurile de acum marcate de pandemie te-au adus la Dumnezeu. Dar cu mine nu funcționează așa, pentru că eu am în spate o viață întreagă în care am făcut rău Eusebiu. Bine este că mătușa ta nu este aici ci la bucatărie, pentru ca să nu ne audă. Am făcut în viața mea fel și fel de afaceri murdare numai să scot bani, am înșelat și nedreptățit oameni nevinovați. Am avut amante pe care le întrețineam în lux și am consumat uneori destul de mult alcool, iar acest cancer pe care îl am se pare că este o consecință a faptului că cândva am consumat băuturi tari. Iar acum te întreb, cum poate un om ca mine pe patul de moarte să sper că Dumnezeu îl poate ajuta?

– Prin Hristos tuturor ne sunt iertate păcatele dacă le mărturisim și părăsim, astfel ne putem împăca cu Dumnezeu și prezența Sa se coboară în inimile noastre împovărate și pline de temeri eliberându-ne și oferindu-ne pacea Sa.

– Eusebiu tu nu înțelegi că pentru mine este prea târziu pentru că am făcut mult rău! Pe calea vieții mele Dumnezeu a căutat cândva să mă oprească de pe drumul pierzaniei. Am simțit asta, însă eu pe oamenii ce îmi vorbeau de calea credinței le răspundeam cu dispreț și batjocoră, deși în inima mea am simțit cândva

chemarea lui Dumnezeu la mântuire și să mă întorc spre El, însă m-am împotrivit mereu și inima mea odată cu scurgerea vremii a ajuns să se împietrească, așa că pentru mine este prea târziu.

– Bine dar sunt în Biblie descrieri ale unor mari păcătoși precum Maria Magdalena, Zacheu, tâlharul de pe cruce, ce atunci când s-au întâlnit cu Iisus au primit cu bucurie chemarea la mântuire.

– Da te înțeleg, toate aceste descrieri sunt pentru a oferi speranță ca cei păcătoși să se întorcă la Dumnezeu. Dar există pe paginile Evangheliilor consemnată și istoria vieții lui Irod, ei bine acest împărat iubea într-un fel adevărul mântuitor, dar iubea și dezmățul și se pare că acest lucru i-a fost fatal. În final a ajuns să-i taie capul lui Ioan Botezătorul pe care în alte ocazii îl asculta cu plăcere. Dar vezi tu, când Ioan a ajuns să-l mustre pentru faptul că nu era admis după lege să ia nevasta fratelui său atunci l-a insistențele Irodiadei l-a închis. Iar când fata ei care îi plăcea lui Irod a dansat înaintea lui, și el de bucurie a spus că poate să-i ceară orice, cererea fetei îndemnată de mama ei a fost teribilă pentru că a cerut capul lui Ioan Botezătorul. Irod nu s-a oprit și nici cei prezenți la masă, cu toate că s-a întristat a trimis soldații pentru ai tăia capul lui Ioan Botezătorul. Cred că atunci când i-a tăiat capul lui Ioan, Irod a pierdut ultima sa șansă pentru a se mai întoarce la Dumnezeu. Iar atunci când Iisus batjocorit fiind de unii din mulțime și de soldații ce îl escortau, a fost trimis de Pilat la Irod. Când l-a văzut Irod a dorit ca Iisus să-i vorbească, să audă un cuvânt și pentru el chiar și de muștrare sau să-l vadă făcând o minune, însă nimic doar o tăcere de neînțeles pentru Irod. Așa sunt eu, simt că dacă aș încerca să apelez la Dumnezeu acum nu aș avea parte decât de o tăcere îngrozitoare. Sunt de fapt roadele amare pe care le culeg după o viață trăită departe de Dumnezeu.

– Însă Dumnezeu este bun, ar trebui să încerci să-L cauți poate că răspunsul ar fi diferit de cel pe care Iisus l-a oferit lui Irod.

– Nu, băiatule îți mulțumesc pentru interesul tău, dar am dat de mult cu piciorul la toate ocaziile ce de-a lungul vieții mele Dumnezeu mi le-a tot oferit pentru a mă întoarce la El și a înceta să mai fac rău. Zilele acestea am tot citit nuvela lui Tolstoi „Moartea lui Ivan Ilici” și m-am înfiorat pentru că crezând că voi găsi acolo un sprijin pentru a înfrunta moartea, nu am găsit decât groaza unui om în fața morții. A reușit atât de bine Tolstoi în nuvela asta să redea moartea și frica omului de moarte, încât te înspăimântă atunci când fiind în situația mea o citești. Nu găsești nici măcar un licăr de speranță ci doar moartea nespuse de îngrozitoare descrisă cu lux de amănunte și atât de real. Am înțeles din prefața cărții că Tolstoi a avut în minte un caz real din care s-a inspirat pentru a scrie nuvela.

– Da, nuvela asta și mie mi-a produs o impresie apăsătoare când cu ani în urmă am citit-o.

Eusebiu mai încercă să-i schimbe gândurile lui Costea, însă totul fu în van pentru că acesta era ferm în tot ce afirma. Plecă de la unchiul său apăsător de tristețe. Înțelegând că între Dumnezeu și Costea

(continuare în pag. 43)

de-a lungul vieții acestuia fusese o luptă în care Costea se înverșunase în mod constant să rămână pe calea răutății. Iar dacă din punctul de unde se afla Costea se mai putea împăca sau nu cu Dumnezeu, pentru Eusebiu era un lucru de care se simțea depășit. Deși încercase să-l anime pe Costea să facă pași în al căuta pe Dumnezeu dar se părea că totul fusese în van.

Într-o seară pe când stătea în camera sa, bătu la ușă Alin, care după ce intră îi spuse:

– A venit la noi în vizită Elena și când a auzit că ai venit s-a bucurat și a spus că dorește să te vadă.

– Mai bine nu, ce rost mai are?

– Poate că ar trebui să vii mai mult din politețe. Dar să-ți spun prin ce a trecut ea în acești doi ani în care tu ai lipsit. La scurt timp după plecarea ta, Elena s-a măritat cu un profesor de fizică, au trăit un an împreună după care sau divorțat din cauza unor infidelități ale acelui profesor. Acum ea este o femeie liberă, nu îți spun că a întrebat de tine și am văzut că s-a bucurat că ești aici, și a cerut mai multe amănunte despre tot ce ți s-a întâmplat în ultimii doi ani și Cristina a trebuit să-i spună totul. Acum cred că nu ar fi frumos din partea ta să nu vii să o vezi și stai puțin de vorbă cu ea. A mai spus că are în contul ei bancar în jur de 1000 de euro pentru tine, urmând ca restul banilor să ți-i restituie mai târziu. Așa că te rog vino până la noi. Și încă un lucru după divorțul ei, într-un moment de sinceritate având chiar lacrimi în ochi i-a spus Cristinei că era mult mai bine dacă te lua pe tine și nu te trata cu multă răceală. Eu ți-am spus cam tot ce eu am crezut de cuviință că trebuie să știi.

– Da, cred că ai dreptate nu pot refuza să nu o vad, ar fi prea nepoliticos.

Eusebiu porni împreună cu Alin spre casa acestuia. Pătrunseră în hol apoi în salon, de câte ori intra în casa fratelui său, Eusebiu avea impresia că totul acolo de la zgrăveala de pe pereți la mobila și tablourile de acolo, totul dădea o mărturie negrăită că acea casă era locuită de o familie împlinită și fericită. Elena era așezată pe o canapea, alături de ea stătea Cristina. Când îl văzu pe Eusebiu fața i se lumină, se apropie de el și îl îmbrățișă și îl sărută pe ambii obraji.

– Acest om merită aprecierea și respectul meu pentru că într-un moment greu pentru mine m-a ajutat și astfel am putut să salvez viața fetei mele.

Eusebiu o privea mirat pe Elena pentru că în atitudinea ei era ceva schimbat față de el, nu mai era rece și autoritară ci mult mai umană și nici pe departe atât de mândră ca odinioară. O privea atent și constată că puțin se trecuse și Elena în acei ani de când nu o mai văzuse, îi apăruseră mici riduri pe față dar încă mai era o femeie destul de atrăgătoare.

– Mă bucur și eu să te revăd, îngăimă cu greu Eusebiu surprins de atitudinea Elenei față de el.

– Te rog să mă ierți că am întârziat doi ani pentru a-ți restitui suma de bani, îți voi da jumătate din datorie acum și cealaltă în scurt timp. Am nevoie de numărul tău de cont bancar și îți fac online transferul bancar.

– Nu este nevoie, dacă îți este greu lasă pe mai târziu.

– Ce băiat minunat, îmi spune că pot să-i restitui banii mai târziu. Dar așa ceva nu se mai poate pentru că am

întârziat destul. Așa că facem după cum am spus. Dă-mi te rog numărul contului tău bancar.

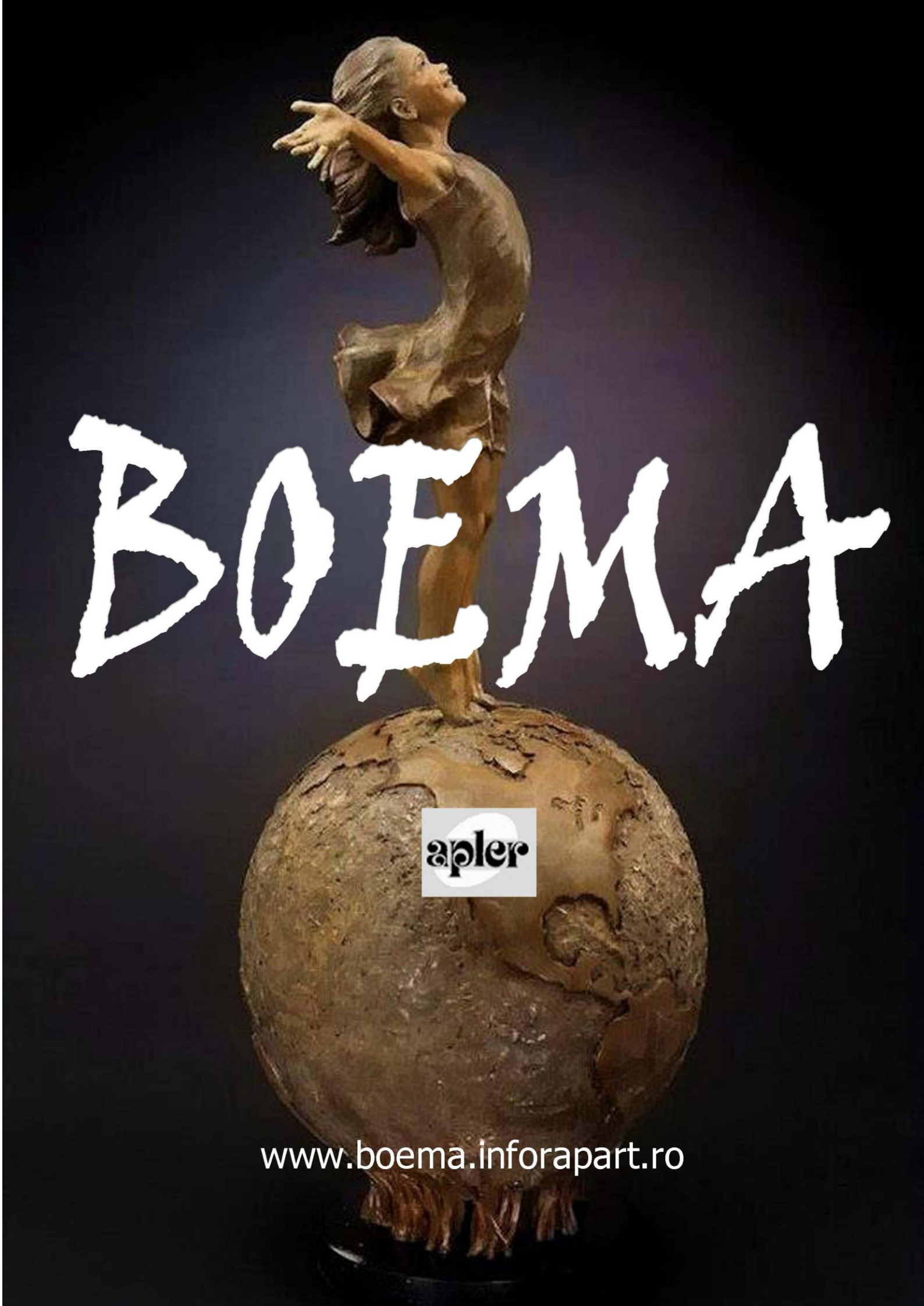
Eusebiu îi dădu datele contului său bancar, iar Elena îi făcu transferul bancar de pe telefonul ei. După care privindu-l pe Eusebiu spuse:

– Te-ai maturizat mult în doi ani, arăți ca un adevărat bărbat și mă bucur că ai avut putere să treci peste tot ce ai suferit, să știi că și eu am avut parte de un episod dramatic. Dar nu mai vreau să vorbesc de nefericire, ci de bucuria revederii cu un om ce mi-a ajutat fata să trăiască.

Mai discutară puțin, apoi Eusebiu fu aproape împins de Cristina să o conducă pe Elena spre casa ei. Porniră amândoi pe strada aproape goală luminată în parte de becurile electrice de la stâlpii de pe stradă. Întunericul serii și răceala toamnei învăluiau totul.

(Va urma)

BOEMA

apler

www.boema.inforapart.ro